

Oktober
2026

Vierklank

Natuurlijk...

Groene Kerken in Amersfoort

Het complete overzicht

Rentmeester of rentenier

Hoe zetten we ons talent in voor de aarde?

Nieuwe rubriek: Rolinka's preek

Met elke maand een andere predikant

**Protestantse Gemeente
Amersfoort**

**Protestantse Gemeente
Hoogland/Amersfoort-Noord**

Natuurlijk...

Beste lezer,

In oktober wordt er nog veel fruit geoogst in Nederland. De herfst geeft vooral stevige vruchten, lees ik op het groene ondernemersplatform deduurzamekaart.nl. Alles wat nu rijpt, komt uit de volle grond, van de boomgaard of soms uit een koude kas, dus zonder verwarmde kassen en met weinig milieubelasting. Een lokale appel is deze maand daarom duurzamer dan een appel die uit een ander land moet komen.

We vieren begin november Dankdag: om God te bedanken voor de oogst van het land en het werk van het afgelopen jaar. Dankbaar mogen we ook geven aan de jaarlijkse diaconale najaarscollecte van de PGA, van harte ondersteund door de PGHAN.

Maar zouden we niet meer moeten doen dan dankbaar achteroverleunen voor wat we krijgen en weggeven van onze overvloed? Als mensen maken we deel uit van de schepping, we zijn zelfs afhankelijk van die natuur. Tegelijk zijn we de grootste veroorzaker van de verandering van het klimaat. Kunnen we nu eindelijk eens een dienende bondgenoot van de schepping gaan zijn? Dat lezen we ook in het boek Hemels groen, en dat klinkt eigenlijk best... natuurlijk! Maar hoe pakken we die rol als kerk, als christen in Amersfoort?

Eveline maakte een overzicht van de kerken die officieel Groene Kerk zijn, en we vroegen ook niet-officieel Groene Kerken naar hun duurzame stappen. Wat blijkt: elke kerk is groen bezig. Lammy Woldendorp uit De Hoeksteen vertelt dat de duurzaamheidscommissie

Annemarie Stoffer-Brink
Hoofd- en eindredacteur

daar vooral gemeenteleden bewustwording wil geven. Met elkaar zet je dan groen stapje voor groen stapje.

Riemke interviewde twee "groene en duurzame" Amersfoorters die samen een gespreksavond organiseren in de Fonteinkerk. Ze hopen deelnemers te laten nadenken over rentmeesterschap en verantwoordelijkheid. Zetten we ons geld en onze tijd ook in om de wereld een stukje beter te maken?

Maar we beginnen deze Vierklank met twee nieuwe rubrieken. Hier rechts staat niet de column van Rolinka Klein Kranenburg (Veenkerk), die als predikant met onze redactievergadering meedacht. Zij kreeg namelijk een dubbele pagina voor een pareltje van een van haar recente preken. Zo ontstond hiernaast plek voor een greep uit het landelijke PKN-nieuws.

Wilt u ons laten weten wat u van Vierklank en deze veranderingen vindt, mail ons op vierklank@pkn-amersfoort.nl. Alle reacties waarderen we!

Hartelijke groet,

Annemarie Stoffer-Brink

4

ROLINKA'S PREEK

Een preek die Rolinka (Veenkerk) uitkoos, een voltreffer die ze graag breder publiek gunt. Deze maand n.a.v. Psalm 139: 1, 'God voelt'.

6

DE KRACHT VAN VERHALEN

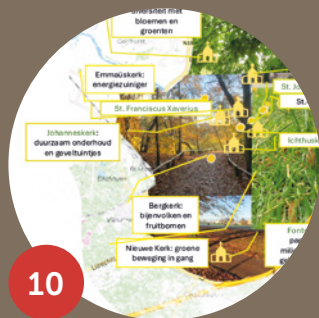
Joseph van Arimatea heeft een kleine bijrol in de Bijbel, maar hij inspireert Jan Nienhuis (Johanneskerk): 'Zijn handelen is heel diaconaal.'

8

GESPREKSAVOND

2 december in de Fonteinkerk: 'Ontdek de rentmeester in jezelf'. Hoe zetten wij ons geld en onze tijd in voor de aarde?

GROENE KERKEN

Een overzicht van alle PGA- en PGHAN-kerken en de inspirerende groene stappen die ze zetten.

De collage voorop is gemaakt door Eveline Moolenaars (Het Brandpunt) van foto's die verschillende kerken deze maand aanleverden bij de redactie. Een biologisch boekje van De Brug, de (nog betegelde) tuin van de St.-Joriskerk, de in Kruiskamp verzamelde vuilniszakken door de Adventkerk en onderhoud aan de groenstrook van De Bron. De foto achterop is gemaakt door Annemarie Stoffer-Brink (Adventkerk) in Park Schothorst.

12	Uit de veelheid van geluiden... Stemmen uit nabije media
14 - 27	Nieuws uit alle wijkgemeenten
28	Rechtspersonen en financiën in de PGA
29	Boekbespreking Hemels Groen
30	Leren & ontmoeten
32	Kunst, cultuur & muziek
34	Diaconale najaarscollecte
36	Familieberichten
37	Column Verbonden met de natuur
38	Kerkdiensten
39	Inzet gevraagd
	Colofon
40	Avondlied Gedicht van Joop

NIEUWS UIT PKN-LAND

Geld en geloof: hoe maak je duurzame keuzes?

Hoe zorg je ervoor dat het geld van je gemeente past bij je geloof en waarden? De gratis gesprekshandleiding Ziningeld helpt kerkenraden en diaconieën om hierover in gesprek te gaan en bewuste keuzes te maken rond duurzaam en verantwoord vermogensbeheer. Ziningeld is ontwikkeld door onder meer de Protestantse Kerk in Nederland, GroeneKerken, KNR, VKB Kerkrentmeesters en andere christelijke organisaties. De gesprekshandleiding is gratis te downloaden via ziningeld.nl.

Bijdrage Kroonbede pkn-scriba Kees van Ekris

De kerk kan voor de politiek een ander perspectief openen. Die hoop spreekt scriba Kees van Ekris uit tijdens de Nationale Kroonbede in Den Haag, de jaarlijkse interkerkelijke gebedsdienst waarin burgers en politici samen bidden voor regering, parlement en bestuur. Scan de QR-code en lees zijn bijdrage.

Foto: Nienke van Denderen

Inwijding: aan tafel met Kees van Ekris

Op Hervormingsdag gaat scriba Kees van Ekris in gesprek over het thema inwijding: hoe laat je je ziel dieper groeien en wie wijst je daarin de weg? Een inspirerende avond voor predikanten, catecheten, pioniers en iedereen die zich afvraagt hoe wij als kerk inwijden. Zaterdag 31 oktober 19.30-22.30 uur, Zandwegkerk Utrecht, toegang: gratis, aanmelden via protestantsekerk.nl.

Waarom is archiveren belangrijk?

Het archief is het geheugen van de gemeente. Het archief van een gemeente bevat vergaderstukken, correspondentie, jaarverslagen, financiële stukken, kerkbladen en foto's, en daarnaast het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek. Lees op protestantsekerk.nl een uitgebreid dossier over wie voor die kerkarchieven verantwoordelijk is, wat er bewaard moet worden en hoe lang, wanneer stukken openbaar mogen worden en hoe een archief wordt overgebracht naar een archiefdienst.

Jaarverslag Dienstenorganisatie PKN

Lokale gemeenten, classes en dienstenorganisatie konden in 2025 samen mooie stappen zetten in toekomstgericht kerk-zijn. Tegelijk was het voor de dienstenorganisatie een intensief jaar dat in het teken stond van bezinning en het begin van een heroriëntatie. Bekijk het jaarverslag op protestantsekerk.nl/onderwerp/jaarverslag.

Door: ds. Rolinka Klein Kranenburg (Veenkerk), foto Unsplash.com

In de vijftien verschillende pkn-kerken in Amersfoort en Hoogland klinken wekelijks mooie preken. Elke maand geven we één van onze predikanten de ruimte om een goede, recente preek op deze plek opnieuw te vertellen. Deze keer de preek van ds. Rolinka Klein Kranenburg, predikant van de Veenkerk in Vathorst.

God voelt

'HEER, U kent mij, U doorgrondt mij.'
Psalm 139:1

Ons begin. Ons vormeloze begin. Geweven in het verborgene. De dichter van Psalm 139 raakt er niet over uit. Het menselijke bestaan is voor hem iets ontzagwekkends. Een mens ontstaat - een lichaam, een ziel, een bewustzijn, iemand die er daarvoor nog niet was.

Met alle kennis en technologie waarover wij inmiddels beschikken, met alle AI bij elkaar, blijft een levend wezen voor mij iets onvoorstelbaar bijzonders. De psalmdichter wist niets van DNA of hersenverbindingen, maar hij wist wel: hier gebeurt iets wat mijn verstand te boven gaat.

Ik ben opgegroeid met de psalmen en weet nog dat Psalm 139 bij mij als kind ook vragen opriep. Als mijn vader 's avonds met mij wilde danken en bidden, zei ik weleens: 'Maar ik hoef het toch niet hardop te zeggen? God weet toch al wat ik denk?'

Mijn vader, niet van gisteren, antwoordde dan: 'Jawel. Maar God hoort het je graag zeggen.'

Voorlopig was ik weer overtuigd.

Toch kan Psalm 139 iets beklemmends krijgen. Een God die alles van je weet. Die weet wanneer je zit en opstaat en je gedachten al kent voordat je ze hebt uitgesproken. Voor je het weet wordt God een hemelse bewakingscamera: *Big Brother is watching you.*

Maar zo lees ik deze psalm niet.

Het Hebreeuws van de eerste regels is veel lichamelijker dan ons 'kennen' en 'doorgronden' doet vermoeden. Je zou ook kunnen denken aan peilen, onderzoeken, doorvoelen. En daarom gebruik ik voor God graag dat bijzondere woord **Wezer**: Hij, Zij, Die is. De Aanwezige.

Wezer voelt de mens.

En voelen is iets anders dan kijken. Je kunt iemand bekijken zonder zelf gezien te worden. Je kunt iemand

horen zonder zelf gehoord te worden. Maar voelen is wederkerig. Wanneer ik jou aanraak, word ik tegelijkertijd zelf aangeraakt. Voelen bestaat alleen bij contact.

Dat opent voor mij deze psalm.

'U kent mij' betekent dan niet dat God ergens een dossier heeft waarin alles over mij is vastgelegd. Het betekent: mijn bestaan raakt aan God. Er is een verbondenheid die dieper gaat dan wat ik over mezelf kan vertellen of begrijpen.

Als ik naar de hemel ga: daar bent U. Als ik afdaal naar het dodenrijk: ook daar. Als ik naar het uiterste einde van de zee zou vliegen: zelfs daar zal uw hand mij leiden.

Er bestaat blijkbaar geen plaats waar een mens buiten God kan vallen.

Misschien zijn wij wel als zenuwen in het lichaam van God. Miljoenen afzonderlijke zenuwen die

ieder gevoeld worden. Een gewaagde metafoor natuurlijk – ik heb ook geen idee hoe God precies in elkaar zit – maar ik vind het een mooi beeld. Als wij werkelijk zo verbonden zijn met Wezer, wordt menselijke vreugde ergens ook Gods vreugde. En menselijke pijn raakt dan ook aan God.

Wanneer ik de aarde vanuit de ruimte voor me zie en bedenken wat er allemaal op die kleine planeet gebeurt, kan ik binnen dat beeld eigenlijk maar één ding denken: dan moet God soms verschrikkelijk veel pijn hebben.

De dichter schrijft verder: ‘U was het die mijn nieren vormde.’

Voor ons klinkt dat misschien als een merkwaardige belangstelling voor de menselijke anatomie. Maar voor de Bijbelse mens waren de nieren de plaats van de diepste gevoelens, van het geweten, van het meest intieme innerlijk.

God is dus aanwezig bij het ontstaan van mijn meest verborgen zelf. Nog voordat ik iets hoeft te presteren. Nog voordat ik succesvol of mislukt kan zijn. Nog voordat anderen een oordeel over mij hebben. Nog voordat ik zelf besloten heb wat ik van mezelf vind.

Daar ben ik gekend. Daar ben ik gevoeld. Dat vind ik een ongelooflijk troostrijke gedachte.

Want wij mensen kijken naar elkaar en onmiddellijk gaan onze hersenen aan het werk. We zien mooi of lelijk, sterk of kwetsbaar, gezond of ziek, normaal of afwijkend, succesvol of mislukt. We delen in, vergelijken, beoordelen.

God kijkt anders. God voelt de mens.

Dat maakt ook die beroemde woorden over het ‘kunstig geweven’ mensenkind voor mij zo belangrijk. Want wat in onze ogen volmaakt is, hoeft niet hetzelfde te zijn als wat in Gods voelen volmaakt is. Een mensenleven ontleent zijn waarde niet aan gezondheid, schoonheid, intelligentie, levensduur of bruikbaarheid.

Ook het allereerste leven dat hier misschien niet levensvatbaar blijkt, is daarmee niet waardeloos of vergeten. Ook mensen die afwijken van wat wij normaal of perfect hebben verklaard, zijn kunstige mensenkinderen.

De waarde ligt dieper.

In het feit dat je er bent. Dat je gekend bent. Dat je gevoeld bent.

En dan gebeurt er iets merkwaardigs in Psalm 139. Midden in al die verwondering roept de dichter opeens:

‘God, breng de goddelozen om!’

Pardon?

Het lijkt alsof er ineens een andere psalm begint.

Maar stel je voor dat de dichter als het ware in de kraamkamer van het menselijke bestaan heeft gestaan. Hij heeft zich verwonderd over ieder mensenkind, zo wonderlijk ontstaan en zo kostbaar. En dan kijkt hij uit het raam.

Hij ziet wat mensen elkaar aandoen.

Geweld. Leugens. Misbruik van macht. Mensen die zich boven anderen verheffen. Mensen die Gods naam gebruiken voor hun eigen gelijk.

Dan barst er iets.

Hoe kún je?

Weet je dan niet hoe kostbaar een mensenkind is?

Ik hoor in die harde woorden bijna de tranen van de dichter. Woede om wat mensen elkaar – en daarmee God – aandoen.

Maar uiteindelijk blijft hij niet naar die anderen wijzen. Hij keert terug naar zichzelf.

‘Doorgrond mij, God.’

Of in die andere woorden:

Voel mij, God.

Voel wat mij bezighoudt. Voel wat mij pijn doet. Voel ook waar ik zelf de verkeerde kant op ga. En leid mij dan weer op de weg die bij U hoort.

Daar eindigt de psalm. Niet bij een mens die zichzelf heeft vervolmaakt, maar bij een mens die zich opnieuw toevertrouwt aan Wezer.

Misschien worden wij iedere morgen opnieuw uitgenodigd om zo wakker te worden. Als op de eerste dag van ons leven. Niet omdat onze geschiedenis kan worden uitgewist. We dragen onze littekens, fouten, verliezen en kwetsbaarheid met ons mee.

Maar daaronder ligt iets wat ouder en dieper is. Jij bent een geliefd mensenkind. Gekend. Gevoeld. Gewild.

Hoe het leven ook met je is omgesprongen, die verbondenheid wordt niet ongedaan gemaakt. God zegt: jij bent van Mij. Godelieve. Lief mensenkind.

Daar begint het. En misschien gaat het daar uiteindelijk ook weer heen. Wanneer de avond valt, rusten we bij diezelfde God. Bij Wezer. Bij Degene die ons kent en voelt.

En mijn vader had misschien toch gelijk. Dan is het goed om het af en toe hardop te zeggen. God weet het allemaal al.

Maar God hoort het je graag zeggen.

Mag het zo zijn.

Door: Irene Stok (De Inham)

Rijke mensen **kunnen iets doen**

Sommige personen in de Bijbel hebben een hoofdrol. Ze komen in een aantal Bijbelboeken of-verhalen voor. Er zijn ook personages die als de Bijbel een toneelstuk zou zijn, een bijrol of een hele kleine rol zouden hebben. Het is bijzonder dat juist zulke mensen met hun bescheiden rol, nu mensen aanspreken en inspireren.

Iedereen is diaken

Jan Nienhuis is doopsgezind en lid van de Johanneskerk. In de Johanneskerk komen mensen die zich vrijzinnig noemen. Zie kader voor meer informatie over deze gemeente.

Jan legt uit waarin de doopsgezinden verschillen van de remonstranten en de PKN: "Wij kennen de volwassen-doop; doopsgezinden zijn pacifistisch ingesteld, ik heb zoals veel doopsgezinden dienst geweigerd; en de doopsgezinde gemeenten kennen geen ambten. Dat laatste betekent dat iedereen tot alles is bevoegd, iedereen is diaken. Er is wel een opleiding voor predikant en wij noemen de voorganger een herder en leraar. Hij of zij (de eerste vrouwelijk dominee in Nederland was doopsgezind!) staat naast de gemeenteleden, niet erboven. Die bevoegdheid voor alle leden houdt in dat ik mag preken. Ik ga regelmatig voor, zoals in augustus bij de doopsgezinde gemeente in Zeist, bij de lutheranen in Utrecht en in de Johanneskerk. Als ik niet dopers was geweest, had dat niet gekund. Wij kennen een radicaal priesterschap aller gelovigen."

Een rijk man

Joseph van Arimatea is een persoon uit de Bijbel die voor Jan inspirerend is. "Hij was een rijk man. Hij heeft zijn eigen graf ter beschikking gesteld voor Jezus. Het was nog maar net uitgehouwen en hij kon niet weten dat de Heer na drie dagen weer op zou staan en dat hij het graf alsnog zelf kon gebruiken. Nee, hij was het kwijt, hij heeft dat graf gegeven. Hij had de middelen om zo iets te doen. Hij is in het verhaal een passant, een figurant. Maar hij doet wel iets wezenlijks

wat weinig mensen kunnen doen. Hij doet vier dingen: hij vraagt Pilatus om het lichaam van Jezus, hij neemt Jezus van het kruis, balsemt zijn lichaam en legt hem in het graf. Daarna is zijn beperkte rol over; hij wordt wel in alle vier de evangeliën genoemd. Zijn handelen is heel diaconaal. Joseph van Arimatea heeft de middelen om iets te doen en hij doet het ook. Er

zijn weinigen die anderen financieel helpen kunnen en daarvan zijn er weinig die het daadwerkelijk doen. De naamdag van Josphe van Arimatea is op 17 maart en dan gedenk ik hem."

Een man als ik

Jan is opgegroeid op een boerderij in Groningen. "Ik ben rijk opgegroeid. Dat wil zeggen er was altijd geld voor wat er nodig was; niet voor wat niet nodig was. Wij hoorden in het dorp bij de eerste mensen met een auto, we woonden afgelegen. Maar ik ben niet opgegroeid met muziek, we hadden geen pick-up of cassette recorder. Ik heb nu ook geen televisie."

Jan werd zelf geen boer. Na de HBS wilde Jan theologie studeren, maar het lukte hem niet om zijn Grieks en Latijn op voldoende niveau te krijgen. Hij heeft daarop de HEAO gedaan en een eerstegraads lesbevoegdheid verkregen in algemene economie. Naast een aantal jaren voor de

klas heeft hij in verschillende organisaties gewerkt; de laatste veertien jaar als adviseur praktijkleren waarbij hij erkenningen als leerbedrijf afgaf voor mbo-stages.

Dat zijn geen banen waar je rijk van wordt en toch zegt Jan: "Joseph van Arimatea is een rijk man, dat heb ik met hem gemeen." Zijn ouders hebben goed geboerd en na hun overlijden erfden Jan en zijn broer een behoorlijke som geld. Jan woont in een rijtjeshuis en hoeft geen luxe. Hij wil iets doen voor anderen met zijn geld. Joseph van Arimatea is daarin een inspiratie voor Jan. "Het feit dat hij het ook doet. Hij had zich op de vlakte kunnen houden. Maar hij handelt. Daar zit het doopsgezinde van mij wel in. Ik ben meer een doener dan een prater. Toen ik het verhaal van Joseph las, dacht ik: 'Dat is een man als ik.' Er zat herkenning in."

Jan voelt zich verwant met Joseph omdat hij ook middelen heeft om iets voor een ander te doen en dat doet hij ook. "Zo huisvest ik een Iraanse jongeling en een moeder met jonge kinderen. In de Langestraat werd ik aangesproken door een man die dakloos is en hij vroeg: 'Ziet u wel hoe mijn gebit eruitziet?' Ik zei: 'Ja, je moet nodig naar de tandarts.' De man zei dat hij daar geen geld voor had. 'Zullen we daar eens iets aan doen?' vroeg ik hem. Soms lukt dat. Maar bij deze man bleek dat hij bang voor de tandarts was."

Appèl

Jan geeft aan dat hij begaan is met andere mensen. "De filosoof Levinas zegt dat wanneer je iemand in de ogen kijkt, er een relatie ontstaat en dat de ander een appèl op je doet. Als ik zie dat ik iets kan doen, dan moet ik het doen." Dat doet Jan niet alleen met geld. Hij zet ook zijn tijd in. In de kerk regelt hij de verhuur, doet het beheer en is boekhouder. Twee keer per maand

gaat hij in het holst van de nacht een paar gemeenteleden ophalen en dan rijden ze naar Kampen waar ze van vier uur 's nachts tot acht uur 's morgens meewerken aan de doorlopende kerkdienst voor het kerkasiel van de familie Babayants. "Ik ga nooit met een lege auto. Er gaan altijd mensen mee. Het is geen activiteit van de Johanneskerk; niet iedereen is voor het kerkasiel, maar ik krijg wel ruimte om een oproep te doen voor mensen die mee willen. Ik word gedragen door de gemeente. Ik ben een actiegroep in mijn eentje!"

In Schothorst waar Jan woont, organiseert hij gesprekken met buurtbewoners over de komst van een azc. "We hebben het eerste gesprek gehad. De mensen die toen kwamen zijn kritisch positief. Er is gesproken wat wij voor deze mensen kunnen doen en wat zij voor de wijk kunnen betekenen. Ze zouden kunnen gaan wandelen met mensen van de Koperhorst. Zo ontstaat er een wisselwerking."

Toen Jan met pensioen ging, was hij bang voor twee 'demonen': verveling en eenzaamheid. Van beide heeft hij geen last.

De Johanneskerk is een samenwerkingsverband tussen de doopsgezinde gemeente Amersfoort (23 leden en vrienden), de remonstrantse gemeente Amersfoort (59 leden en vrienden) en de vrijzinnig protestantse wijkgemeente van bijzondere aard van de PGA (60 leden en vrienden). Deze leden zijn lid van hun eigen kerkverband én van de Johanneskerk. Daarnaast zijn er 28 vrienden van de Johanneskerk.

Jan Nienhuis: "Als ik zie dat ik iets kan doen, dan moet ik het doen."

Ontdek de rentmeester **in jezelf**

Als iemand het woord rentmeester(schap) in de mond neemt, weet je onbewust dat er iemand aan het woord is die bekend is met de Bijbel. Want het begrip rentmeester komt er vaak in voor: bij Genesis en Psalm 8, bij Lucas, Paulus, en de brieven van Titus en Petrus.

Veel gelovigen zijn opgegroeid met het idee dat de mens 'rentmeester' is over de aarde. Zoals een rentmeester zorgdraagt voor het land van zijn heer, zo heeft de mens de taak om Gods schepping zorgvuldig te beheren. Toch wordt dit beeld nergens in de Bijbel gebruikt voor onze verantwoordelijkheid tegenover de schepping. In de Bijbel is de rentmeester degene die de bezittingen beheert van een vermogende heer.

Daarom noemen we een penningmeester van de kerkenraad 'kerkrentmeester'. En hij of zij moet gedreven worden door de belangrijkste eigenschap van een goede rentmeester: betrouwbaarheid. In 1 Korintiërs 4:2 staat: *"Van een rentmeester wordt verlangd dat hij betrouwbaar is."* Ook moet een kerkrentmeester verantwoording afleggen aan de kerkenraad en dus aan de gemeente.

Maar dat het begrip rentmeester tegenwoordig vaak gebruikt wordt voor milieubewustzijn of natuurbeheer, sluit wel aan bij het bijbelse principe van de rentmeester. In Genesis krijgt de mens de opdracht de aarde te bewerken en te bewaren, vroeger soms vertaald als 'onderwerpen' of 'heersen'. Tegenwoordig spreken we van bebouwen, beheren, verzorgen - vanuit de gedachte dat de mens verantwoording aan God en aan het nageslacht schuldig is voor de manier waarop hij met de aarde omgaat. We hebben de aarde in bruikleen van onze (klein)kinderen, en moeten haar daarom ongeschonden aan hen overdragen. Onze omgang met de aarde is dus niet vrijblijvend.

Gespreksavond over rentmeesterschap

Op 2 december vindt in de Fonteinkerk een gespreksavond plaats onder de titel 'Ontdek de rentmeester in jezelf'. De beide

gespreksleiders zijn vanuit hun geloof én vanuit hun professionele perspectief vertrouwd met dit bijbelse begrip 'rentmeester'. Wie zijn zij en wat hebben zij met deze avond voor ogen?

Koert Jansen en Jan van der Stoep (zie kader) zijn lid van respectievelijk de Emmaüskerk aan de Noordewierweg en de Ontmoetingskerk in Vathorst. In zijn werkzame leven wil Jan studenten aan het denken zetten over hun verantwoordelijkheid voor de schepping. En Koert stimuleert mensen om geld dat ze niet direct nodig hebben, als 'rentmeester' in te zetten voor een betere wereld.

Jan benadrukt dat een rentmeester in bijbelse tijden vaak een slaaf was, een dienaar van een heer. En als eigentijdse rentmeesters zijn wij ook dienaren van de Heer en Zijn schepping, dienaren van de aarde. Koert vult aan: 'Bij rentmeesterschap kun je denken aan goederen (geld), die wij hebben ontvangen, die we eigenlijk in bruikleen

hebben. Je kunt over die goederen denken als 'het is niet van mij, het is mij toegevallen en toevertrouwd'. En hoe kan ik de aarde dienen met die goederen, met dat geld?'

Hoe vullen jullie elkaar aan in je werken en denken?

Koert: "In mijn werk voor het Fair Factory Development Fund (een investeringsfonds van Woord en Daad) investeren we in de opbouw van voedselverwerkende bedrijven in met name Afrika. Dat levert een beter inkomen op voor boeren, creëert banen en draagt bij aan de voedselzekerheid. We investeren zonder zekerheden en worden vaak medeaandeelhouder. Zo staan we schouder aan schouder, ook in slechte tijden. Dat werk kunnen we alleen doen door 'impactinvesteerders' die bereid zijn om hun financiële eigenbelang op de achtergrond te zetten. Ze handelen zeer waarden-gedreven. En daar komt Jan om de hoek kijken..."

Jan: "Want vanuit de christelijke filosofie denk ik na over die waarden. Denkend aan de parabel van de talenten (Mattheus 25): je moet je vermogen niet begraven, niet oppotten. Wil je rentenier zijn of rentmeester? Met dat geld kun je iets goeds doen, maar dat vergt waarden als vertrouwen, geduld en geloof want het duurt soms wel even voordat er met dat geld iets goeds gaat groeien. Bij veel beursgenoteerde bedrijven draait het om aandeelhouderswinst: snel geld verdienen en dat als dividend uitkeren aan de aandeelhouders.

Winst is dan de voornaamste waarde. Maar de waarden van het Fair Factory Development Fund en de Boaz Beleggingsfondsen zijn anders: zij willen niet alleen voor de aandeelhouders, maar voor alle stakeholders (boeren, fabrieksarbeiders en voor de aarde) 'winst' maken, in de vorm van een beter perspectief. Vanuit mijn achtergrond

kan ik samen met Koert die waarden doordenken en formuleren."

Hoe gaan wij op 2 december de rentmeester in onszelf ontdekken?

Koert: "We willen op die avond mensen uitnodigen om bij zichzelf te rade te gaan over de vraag 'hoe verhoud ik mij tot mijn bezittingen, vermogen, (spaar) geld?' Ben je bereid te delen wat je hebt? De huidige financiële markten halen het onderste uit de kan, ten koste van de aarde. De Bijbel vertelt dat Boaz de randen van zijn akkers bewust ongemaaid liet, zodat armen, vreemdelingen en weduwen (zoals Ruth) daar voedsel konden zoeken. Hoe ga jij om met de randen van je portemonnee of van je tijd?"

Jan: "Ja, je kunt je rentmeesterschap ook breder dan geld trekken, want je rijkdom bestaat uit meer dan geld. Hier in Nederland hebben de meeste mensen de vrijheid om op tal van gebieden keuzes te maken. En onder die keuzes liggen waarden. Bijvoorbeeld: hoe ga jij met je tijd om? Zit je 's avonds op de bank of ben je actief als vrijwilliger? Hoe zet jij je talenten in om de wereld beter te maken? Hoe ga jij om met je huis: stel je dat af en toe open voor anderen, ben je gastvrij? En denk aan wat je koopt in de supermarkt of in een kledingwinkel: koop je het goedkoopste of iets dat duurder maar duurzamer is? Wat zegt de rentmeester in jou?"

Het belooft een mooie avond te worden op 2 december: een fondsmanager en een filosoof gaan met elkaar in gesprek en dagen de aanwezigen uit om te reflecteren op die vraag: welke rentmeester schuilt er in jou? ●

Jan van der Stoep studeerde Biologie in Wageningen. Bij die studie miste hij een kritische reflectie op dat vak, het ontbrak aan verwondering over het geschapene. Na een studie Filosofie aan de VU richtte hij zijn aandacht op de filosofie van landbouw en voedsel. Als bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie (Wageningen Universiteit en Theologische Universiteit Utrecht) merkt hij dat zijn studenten behoefte hebben om niet louter vanuit het mechanisme en beheersmatige te denken, maar vanuit de vraag hoe we landbouw en natuurbeheer op een verantwoorde manier gestalte kunnen geven.

Koert Jansen studeerde Internationale Betrekkingen, gevolgd door een MBA-opleiding in Brussel. Daar leerde hij van de directeur van een investeringsbank over kapitaalmarkten en over hoe de kracht van geld ingezet kan worden om de wereld beter te maken. Hij werkte negentien jaar voor Triodos Bank. Nu is hij directeur van Incluvest, fondsmanager van het Fair Factory Development Fund (gelieerd aan Woord en Daad), en is daarnaast bestuurslid van Stichting Beheerder Boaz Beleggingsfondsen van de Protestantse Kerk.

Door: Mariëtte Christophe (Fonteinkerk), visual door: Eveline Moolenaars (Het Brandpunt)

Allemaal groene stappen

Tien Amersfoortse kerken zijn officieel aangesloten bij GroeneKerken. Dit langlopende project inspireert en moedigt kerken aan om, in geloof, groene en duurzame stappen te zetten. Maar ook niet-aangesloten kerken blijken bewuster te handelen, want op navraag delen alle PGA- en PGHAN-kerken met ons hun groene inspiratie. Een overzicht van alle Amersfoortse vormen om een levensstijl te ontwikkelen van 'dankbaarheid en wederkerigheid', zoals GroeneKerken het verwoordt.

Vooral bewustwording **bijbrengen**

"Het is de schepping waar we voor moeten zorgen. Dat gevoel moet landen." Aan het woord is Lammy Woldendorp, als gemeentelid actief in de Commissie Duurzaamheid van De Hoeksteen. In april heeft De Hoeksteen haar bordje Groene Kerk kunnen onthullen met een klein feestje. "Eigenlijk waren we al geruisloos bezig met duurzaamheid. Al vijftien jaar geleden zijn we overgegaan op biologische fairtrade-koffie en -thee."

"Wat de bloemengroet betreft: in de zomermaanden maakt de bloemengroep biologische bloemboeketten en in de wintermaanden maken zij een bloemstuk met mooie takken en zijden bloemen, dat enkele weken blijft staan. Degene die de bloemen zou krijgen, krijgt dan een mooie kaart van ons. We zijn nog op zoek naar een nieuwe duurzame geste. Ook wat betreft inkoop letten we op.

De koekjes voor 's zondags bijvoorbeeld, maar biologische koekjes zijn erg duur, kwam ik achter na een marktonderzoekje. Wel gebruiken we ecologisch en biologisch afbreekbare schoonmaakspullen. Afval scheiden doen we zelf. De kerk wordt door Remondis (eerder ROVA) namelijk als industrieel aangemerkt, wat inhoudt dat ons afval niet gescheiden wordt opgehaald. Vrijwilligers nemen het papier, plastic

of glas mee om thuis in hun eigen bakken te gooien."

"De belangrijkste doelstelling van de duurzaamheidscommissie is de bewustwording bij de gemeenteleden. In onze kerkapp zit een duurzaamheidsgroep die allerlei tips bevat van verschillende gemeenteleden. De startzondag op 6 september heeft ook nieuwe inzichten gegeven. Wij mochten als commissie deze dag organiseren. We begonnen om half acht 's morgens met koffie en een gezamenlijke wandeling door het nabijgelegen Schothorsterbos. Aansluitend ontbeten we in de kerk en was de kerkdienst gericht op duurzaamheid. Na de dienst keken we een natuurfilm van Matthijs de Raad over het Schothorsterbos. Wist je dat daar wel honderden soorten dieren en planten voorkomen? Ze filmde zelfs een vogelsoort waarvan De Raad niet wist dat die er voorkwam."

De commissie sluit zich ook aan bij

gezamenlijke bijeenkomsten die Amersfoortbreed worden georganiseerd, zoals laatst een avond over Groene Kerken in Hoogland. Lammy: "Dat geeft ook weer inspiratie. Zorg voor de schepping leeft wel bij de gemeente, maar het mag meer een eigen leven gaan leiden. Het is de schepping waarvoor we moeten zorgen en dat gevoel moet landen. We willen allemaal dat de aarde heel blijft en dat onze kinderen ook nog goed en gezond kunnen leven. In het klein is zoveel meer te doen. Mijn man en ik eten veel groente en fruit met het seizoen mee, mede dankzij onze grote tuin. En wij merken dat we gezonder zijn, minder vaak verkouden. En zo leven is ook onderdeel van je geloof. Ik hoor veel mensen bevlogen praten maar weinig doen. Bij deze commissie kan ik in het klein dingen doen die helpen om samen meer bewust te worden van onze rol in de schepping, voor nu en hier maar ook voor elders en later. Dat is voor mij een drijfveer."

De voordeur en luiken van de **Amerfoortse Zwaan** zijn strak groen, wat monumentenzorg vooral waardeert. Maar de Zwaan streeft ook naar het bordje 'groene kerk'. Ze zijn op weg: al eeuwen zijn er dezelfde stoelen, banken en orgel, ze zijn zuinig met energie en voor de aanvulling van glaswerk struinen ze de kringlopen af. En ze experimenteren met vaste versieringen van bijvoorbeeld glas en kunststof in plaats van het wekelijks wisselend boeket verse bloemen.

De **Adventkerk** deed op 19 september met een groep gemeenteleden mee aan de Cleanup Day in de wijk Kruiskamp. Met deze opruimactie is samen met wijkbewoners het zwerfafval vele vuilniszakken vol uit de wijk weggehaald voor een schonere leefomgeving.

De tuin rond de **Bergkerk** en de bos-tuin zijn zoveel als mogelijk gericht op een klimaatbestendige en klimaat-vriendelijke uitvoering. Ook is er oog voor vergroting van de biodiversiteit: twee bijenvolken zijn aanwezig, fruitbomen, een granaatappel, een kruisbes, monnikspeper en sporkehout, daslook, gele helmbloem, herfsttijloos en de slanke sleutelbloem.

Tijdens de Scheppingsperiode, een jaarlijkse tijd van bezinning en activiteit rond geloof, natuur en onze verantwoordelijkheid voor de aarde, onderzoekt **Het Brandpunt** in vieringen, lezingen, excursies, workshops en gesprekken wat het betekent om te leven van, met en voor water. Zo zoeken ze samen naar een spiritualiteit die geworteld is in het Eemstroomgebied.

Aan een zijde van **De Bron** grenst het kerkgebouw direct aan een parkeerterrein, niks aan te doen. Aan twee andere zijden onderhouden ze een groenstrook. De beplanting in de tuin aan het plein voor de kerk is met kennis van flora gekozen. Een tuinploeg draagt enthousiast zorg voor al dit groen om de kerk.

De Brug zette een groene stap met de 'gifvrije', biologisch geteelde, bloemen die ze op de zondagen in de zomer uitdelen. Het geeft een goed gevoel om gul te zijn, met respect voor de schepping.

Eén van de doelen van de renovatie van de **Emmaüskerk** is om het kerkgebouw energiezuiniger te maken. Het voornaamste effect zal zijn dat de kerk straks geen koude zijvleugels meer heeft, maar tussen twee hoger gebouwde ruimtes staat die koude-werend zijn - ook omdat er daarbinnen gestookt wordt.

De **Fonteynkerk** geeft bij het Heilig Avondmaal rozen weg die gemeenteleden kunnen uitdelen aan iemand die een groet vanuit de Fonteynkerk kan gebruiken. Er is nu keuze uit papieren rozen die gemaakt worden door mensen met een verstandelijke beperking bij Pastorie de Elleboog en rozen van kwekerij Porta Nova bij Quino, die zo milieuvriendelijk mogelijk kweekt.

De Hoeksteen scheidt het afval en deelt, voor zover leverbaar, gifvrije bloemen uit, en organiseerde een duurzame startdag met een rondleiding in Park Schothorst.

De tuin van **De Inham** is een toonbeeld van duurzame diversiteit. De opbrengst wordt steeds afwisselender. Denk aan mooiigheden als de frambozen en de hazelnoten. Bloemen (ook van huis meegebracht) voor een groet en voor op tafel. De groenten verkopen ze, de opbrengst is voor de Voedselbank.

Het wijkgebouw Filalethes van de **St-Joriskerk** heeft een nogal versteende tuin. Genoeg plek voor fietsen, maar het moet anders, dachten een paar gemeenteleden. Dus er is een plan. Help je beheerder@filalethes.nl mee om de tuin te vernieuwen, onderhouden en

mooier te maken? Voor iedereen die wil snoeien, harken, planten, plukken, vegen, harken of koffiedrinken.

De Denktank Duurzaamheid van de **Nieuwe Kerk** heeft zichzelf opgeheven. Als aanjager zetten ze een groene beweging in gang, die nu binnen de kerk opgepakt wordt. Denk aan koffie en thee met keurmerk Rain Forrest Alliance, herbruikbare bekertjes de tuin die vergroend is en de bloemengroet (in het seizoen) van Blij Bloempje: lokale, ecologisch geteelde boeketten zonder gebruik van kunstmest of pesticiden.

In de **Johanneskerk** vergroot de werkgroep Groene Johannes de betrokkenheid van de gemeente bij ecologische en sociale duurzaamheid. Ze denken na over duurzaam onderhoud en gebruik van het kerkgebouw, er zijn bijvoorbeeld geveltuinjes rondom de kerk. De werkgroep verzorgt jaarlijks een dienst in het teken van duurzaam omgaan met de Schepping (rond de naamdag van Franciscus in oktober).

De **Veenkerk**, die geen eigen gebouw heeft om duurzame stappen te zetten, deed een experiment waarin ze de wekelijkse bloemen vervingen door duurzame kaarsen, die vrijwilligers van de Fonteynkerk maken van ingezamelde kaarsresten. De opbrengst gaat naar een goed doel. Op de liturgische tafel verving de Veenkerk de verse bloemen door een boeket kunstbloemen dat al aanwezig was.

Aanmelden voor de landelijke Groene Kerkendag op 7 november? Zie blz. 37.

Door: Henk Dikker Hupkes (Bergkerk)

Uit de veelheid van geluiden...

Stemmen uit nabije media

Het dubbeldikke zomernummer van **In de Waagschaal**, tijdschrift voor theologie, cultuur en politiek, is gewijd aan **De vrijheid van de Verenigde Staten**. 'Wij houden deze waarheden voor vanzelfsprekend, dat alle mensen gelijk geschapen zijn, dat zij door hun Schepper begiftigd zijn met bepaalde onvervreembare rechten, dat daartoe behoren leven, vrijheid en het nastreven van geluk.' Zo luidt de beroemde kernpassage uit de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring van 4 juli 1776, deze zomer 250 jaar geleden.

Op Aswoensdag 18 februari 2026 publiceerden vierhonderd Amerikaanse christelijke leiders, tezamen de National Council of Churches (de Amerikaanse Raad van Kerken), een brief met de titel **Een oproep aan christenen in een crisis van geloof en democratie**.

'In deze open brief, verspreid via internet, veroordelen ze het beleid van de Trump-regering, met name het immigratiebeleid. Ze roepen hun medechristenen op tot moed en overtuiging om zich uit te spreken en verzet te bieden, met alle risico's van dien, in de huidige,

diepgaande, morele, spirituele en democratische noodsituatie.' (...) 'De brief roept christenen op om de haat en het geweld van de huidige regering te weerstaan, de democratie te verdedigen en op te komen voor gemarginaliseerde groepen zoals migranten en mensen van kleur. Weerstand moet worden geboden, zegt de brief, aan de demonisering van de meer dan tien miljoen ongedocumenteerde immigranten die als criminelen worden weggezet.' (...)

'Verder wijst de brief op de schrikbarende erosie van rechten en vrijheden, zoals bijvoorbeeld de persvrijheid, en ook het stemrecht. Het is een steeds verdergaande ontwikkeling naar een autoritair en dictatoriaal regime, waarvan talloze voorbeelden te geven zijn, met inbegrip van Trumps zelfverheerlijking en zelfverrijking.'

In **#Protestant**, vakblad voor werkers in de Protestantse Kerk van augustus, een interview met Annemarie Roding, beleidsmedewerker Geestelijke Verzorging bij de landelijke kerk. Het is een wijdverbreid misverstand dat **eenzaamheid** alleen voorkomt onder

mensen die weinig sociale contacten hebben. Ook iemand met een groot netwerk kan eenzaam zijn. Want, zegt Annemarie Roding: "Eenzaamheid is een gevoel." Kerken zoeken graag naar een oplossing van het probleem van eenzaamheid. "Maar belangrijker," zegt Roding, "is te zoeken naar de vraag erachter." Zij legt uit dat er twee soorten eenzaamheid bestaan: sociale eenzaamheid, waarbij sprake is van weinig sociale contacten. En emotionele eenzaamheid: het gevoel niet verbonden te zijn met anderen, ook al heb je een gezin en mensen om je heen.

"Emotionele eenzaamheid kan bijvoorbeeld te maken hebben met het gevoel er niet bij te horen, met schaamte, of met het besef anders te zijn dan anderen."

Roding gaat in op het misverstand dat eenzaamheid in de kerk minder voorkomt dan erbuiten. "Maar uit onderzoek blijkt dat dat percentage slechts 0,5 procent lager is. Sterker nog: het idee dat je binnen je geloofsgemeenschap eigenlijk niet eenzaam hoort te voelen, geeft juist extra spanning. Het gegeven 'dat God toch altijd bij je is' kan wel een troost zijn, maar als je dat niet zo ervaart, kan het juist nog meer bijdragen aan het gevoel van isolement. En je aan het twijfelen brengen: geloof ik wel genoeg?"

Uit een lijst van zeven tips voor gemeenten citeren we tip 5: **Zoek niet meteen naar een oplossing, maar stel vragen: 'Wat heb je nodig?' En luister. Het antwoord ligt niet altijd in een sociale activiteit, maar wel in echte aandacht.**

In het zomernummer van **De Waarheids-vriend** - Wekelijkse uitgave van de Gereformeerde Bond, bespreekt prof. dr. M.J. de Vries, natuurkundige en filosoof, de encycliek 'Magnifica Humanitas'.

"De eerste vraag die bovenkomt, is natuurlijk: wat heeft AI te maken met de leer van de kerk? (...) Magnifica humanitas betekent letterlijk: schitterende mensheid. Enerzijds zit daar een typisch rooms tintje aan. De zondeval heeft wel tot gevolg dat wij de genade kwijtgeraakt zijn, maar onze natuur is slechts gedeeltelijk geschonden." (...) "De ondertitel van de encycliek luidt: Over het veiligstellen van de menselijke persoon in de tijd van kunstmatige intelligentie. Hier zit voor de paus het springende punt: blijft de menselijke waardigheid behouden bij de inzet van AI of gaat ze verloren?" (...)

"AI heeft niet de ziel die een mens heeft en is dus niet in staat om zijn algoritmes te overstijgen. Daarom is AI niet in staat tot echte creativiteit, improviseren, beslissingen nemen die niet uit algoritmes voorkomen, en dus ook geen verantwoordelijkheid dragen, zoals een mens dat wel kan. Op dit punt zou de encycliek aan kracht gewonnen hebben als aan het unieke van de mens op een andere manier aandacht gegeven zou zijn, namelijk het ontbreken van een ziel bij AI." Toch vindt De Vries in het pauselijk rondschriven veel goeds en noemt het tot slot een lovenswaardig initiatief om het eigene van de mens te willen beschermen tegen mogelijke overheersing door AI. "Dat kunnen we ons als protestanten zeker ook voor gezegd houden."

Mondig, het zomernummer van het Doopsgezinde magazine (zes keer per jaar), heeft als thema 'vrede'. Franka Riesmeijer spreekt met Vasyl Chovnitskyi (22) uit Oekraïne die vanaf september in Amsterdam aan de Vrije Universiteit de master *Peace, Trauma and Religion* studeert. Voor hem zijn de thema's van de masterstudie heel persoonlijk; van dichtbij maakt hij mee wat oorlog met een mens doet.

"Op 24 februari werd ik wakker met berichtjes van een Amerikaanse studiegenoot die vroeg of mijn familie in orde was. (...) Ik was zo bang dat ze mijn ouders iets aan gingen doen. Ik woonde en studeerde toen in Litouwen, dus ik was zelf veilig, maar mijn familie, mijn land, mijn cultuur, alles wat belangrijk voor mij is, werd bedreigd."

"Ik wilde teruggaan en vechten, de haat in mijn hart was zo groot. (...) Een van de vakken die iedereen moet volgen was 'Conflict transformation and civic engagement'. Hoe gaan we om met conflicten en wat betekent vrede? Hier leerde ik over vreedzaam verzet, hier vond ik de taal van geweldloosheid. De waarden die ik hier leerde, kwamen overeen met wat ik las in de Bijbel en hoe ik mijn geloof interpreteer. (...)

Schuldgevoel

Als je dienstplichtig bent, ga je, en we willen wel ons land verdedigen. Mijn moeders neef is militair, hij is vanaf het begin van de invasie in 2022 aan het vechten geweest. Zijn hele brigade is omgekomen door mijnen. Hij is de enige overlevende.

Hij begrijpt dat ons land verdedigd moet worden, maar hij is blij dat ik in het buitenland ben en veilig ben. Hij gelooft dat ik door het onderwijs dat ik krijg het verschil kan maken en hij wil niet dat ik ga vechten. Perspectieven als de zijne helpen mij met mijn

schuldgevoel. Hij laat me zien dat ik nuttig kan zijn in de wereld en kan bijdragen in de toekomst."

In **Predikant @ Samenleving**, #3|2026, een uitgebreid interview met Almatine Leene, voorzitter van Stichting Veilige Kerk, een initiatief van drie kerkelijke meldpunten, die werken voor 21 kerkgenootschappen. **Veilige Kerk** helpt kerken om grensoverschrijdend gedrag binnen de kerk te (h)erkennen, te voorkomen en aan te pakken. Almatine Leene: *"Veilige Kerk is ontstaan vanuit de overtuiging dat de veiligheid van mensen belangrijker is dan kerkelijke verschillen. Iedere kerk heeft haar eigen tradities, accenten en cultuur, maar wanneer het gaat om seksueel grensoverschrijdend gedrag zouden die verschillen nooit een belemmering mogen zijn. Onze focus ligt op slachtoffers, potentiële slachtoffers, potentiële daders én omstanders. Door kennis, trainingen en ervaringen te bundelen ontstaat een sterk netwerk dat kerken helpt veilige plaatsen te zijn. (...) Hartstikke mooi dat we nu subsidie krijgen van de overheid, want daarmee maken we preventie, trainingen en voorlichting mogelijk. Maar de kerken zouden het zelf belangrijk moeten vinden en niet te veel gericht moeten zijn op zichzelf en daarbij de slachtoffers uit het oog verliezen. We zijn samen verantwoordelijk voor een veilige kerk, dus het ligt niet alleen bij de kerkenraad, bij de predikant, bij de organisatie, het ligt bij elk gemeentelid wat mij betreft. (...) Aan de ene kant hoor je: 'dat komt bij ons niet voor', wat eigenlijk de makkelijkste oplossing is, want dan hoeft je niks te doen. Maar dat is echt dikke onzin. Het komt enorm veel voor. En aan de andere kant klinkt: 'wij hebben het allemaal goed voor elkaar'. Maar dat klopt ook niet."*

Stadsdominee/ Amersfoortse Zwaan

Natuurlijk!

Hoe we kijken, waarnemen en ervaren, bepaalt natuurlijk ons gedrag en onze manier van leven. Ik moet denken aan de dichtregels van Elisabeth Barrett Browning.

*De aarde zit boordevol hemel.
Elke struik, hoe gewoon ook,
staat in lichterlaaie van God
Wie het ziet doet zijn schoenen uit.
en de rest zit er omheen en plukt
bramen.*

Die regels raken aan de vraag waar wij van zijn. Leven we in platland of vanuit het besef dat er méér is tussen hemel en aarde? Wie de wereld ziet als een zielloze voorraad grondstoffen gaat anders met de aarde om, dan wie haar met verwondering bekijkt. Grond niet als bezit maar als geschenk om te behoeden en te bewaren. Wat je gegeven is, put je niet uit. Iemand die in het leven staat, ontmoeten we in de Joriskerk. De avond met Daoud Nassar van Tent of Nations Bethlehem zit nog vers in mijn geheugen. De moed, waardigheid en liefde waarmee zij volhouden maakt diepe indruk. Midden in de gebrokenheid en de onderdrukking brengen zij actieve hoop in de praktijk, door hun levenshouding, door het planten en verzorgen van hun fruit- en olijfbomen. 'Het land is onze moeder en je moeder is niet en nooit te koop.' Het verhaal van de familie Nassar (tentofnations.nl) geeft veel om over na te denken, ook als het gaat om ons thema 'Natuurlijk...!'.
10 oktober Bachdag Amersfoort.
In de Zwaan klinkt volop muziek van Bach. Het hele programma staat op Bachdagamersfoort.nl.

Diversiteitsweek 4 tot en 14 oktober

In samenwerking met Bibliotheek Eemhuis interviewt stadsdominee Marleen zaterdag 10 oktober om 16.00 uur schrijver Jasper Christaan in de bibliotheek. Jasper Christiaan schreef *Openbaring*, een boek over de zoektocht naar wie je bent en mag worden

binnen een geloofscontext die geen ruimte biedt maar vernauwing.

11 oktober 15.30 uur Benefietconcert in de Zwaan Het Lyrics Consort - zang, strijkers en klavecimbel - speelt werken van Alessandro Scarlatti en Telemann. De opbrengst gaat naar Amersfoort voor Oekraïne. Samen met de stad zamelen we geld in voor een konvooi met niet-militaire hulpgoederen voor Oekraïense soldaten. De stichting Protect Ukraine coördineert deze konvooien vanuit Nederland.

17 oktober om 16.00 uur Muziek na de Markt Afscheidconcert Trio Colore (2016-2026) Tien jaar lang heeft Tri Colore huiskamerconcerten gegeven. Claudia Kuhnt zingt, Diederik van Essel begeleidt haar en Bette Westera draagt de door haar op poëtische wijze vertaalde liedteksten voor, afgewisseld met verdichte verhalen van haar eigen hand. Het programma is gevarieerd: van Russische volksmuziek tot Spaanse madrigalen, van John Dowland tot Franz Schubert en van Bertolt Brecht tot Willem Wilminck. Met dit laatste concert sluit dit trio die periode af. Nog één klinken de liederen die deze tien jaar favoriet waren bij het drietal, en misschien ook wel bij hun gehoor.

13 en 27 oktober 10.00-11.00 uur in de Zwaan Ruimte voor de ziel Ignatiaanse meditatie o.l.v. stadsdominee Marleen

24 oktober viering om 16.00 uur Een bijzondere viering waarin we afscheid nemen van Cees-Willem als vaste cantor-organist van de Zwaan. Hem wacht een mooi avontuur als docent

Amersfoortse Zwaan

Langestraat 61

Stadsdominee

Ds. Marleen Kool

info@stadsdominee.nl

www.stadsdominee.nl

www.amersfoortsezwaan.nl

Voorzitter kerkenraadscommissie

Corrie Buitendijk

(033) 465 01 18

buitendijk.corrie@gmail.com

Rekeningnummer

NL 88 INGB 0009 2253 67 t.n.v.

Stadsdominee PGA

Elke woensdag van 9.00 tot 9.30 uur Stiltmeditatie in de Sint Joriskerk. Een half uur onder de hoge gewelven in de stille kerk, tijd voor je eigen gedachten en gebeden. Vooraf opgeven is niet nodig.

aan de Protestantse Theologische faculteit in Brussel. In deze viering neemt Cees-Willem de overdenking voor zijn rekening. In zijn liedpreek neemt hij ons mee in zijn boeiende onderwerp van onderzoek hoe zingen verstaan kan worden als een lichamelijk, gemeenschappelijk en antwoordend gebeuren.

Adventkerk

Ds. Willem Maarten Dekker schrijft een korte overdenking bij een beeld dat een van de tieners van de Adventkerk bij het Bible journalen op zondagavond maakte.

Een oproep God te loven

In 2027 willen we in de Adventkerk beginnen met zondagavonden nieuwe stijl, namelijk avonddiensten waarin twee dingen gecombineerd worden die vaak gescheiden worden: leren en loven. Zo gaan de diensten ook heten: "leren en loven". Het idee dat het in het geloof (niet alleen, maar wel) óók om kennis en begrip gaat, is veel te veel ondergesneeuwd. Op een gevoelsgeloof kun je niet lang drijven. Tegelijk heeft de evangelische beweging terecht ontdekt dat God lóven ook een belangrijke dimensie van het geloven is. God is geen kleintje en wij mogen Hem ook niet klein maken. Hij bestaat echt, Hij spreekt echt, Hij komt echt. Wij moeten ons niet afvragen of Hij bestaat, maar wij moeten ons afvragen of wij wel echt bestaan. Kortom, Hij verdient onze lof.

Psalm 148 gaat op een zelfs voor de Bijbel buitenproportionele wijze in op het loven van God. Alles moet en zal

meedoen. In deze korte Psalm klinkt tien keer: "looft!" Alles wat bestaat moet meedoen, niet alleen mensen, maar ook engelen en zeemonsters. Alles buiten de Schepper is immers schepping. Er bestaat geen van God onafhankelijke wereld. Zelfs de satan kan alleen maar jubelen, zelfs de farao kan alleen maar dienen. Wie dat herontdekt, kan weer opademen en vrolijk gaan meedoen. Loof de Heer!

Adventkerk

Ringweg Kruiskamp 74

(033) 472 00 31

www.adventkerk.nl

Predikant

Ds. Willem Maarten Dekker

willemmaartendekker@adventkerk.nl

Scriba

Rob Schuitemaker

scriba@adventkerk.nl

Bankrekening

NL 59 INGB 0001 632 147

Kopij wijkpagina

Annemarie Stoffer-Brink

vierklank@adventkerk.nl

Biblejournaling Psalm 148 door Fenna

Onzichtbaar werk in onze gemeente

'Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus.' (1 Kor. 12:12) Een groot aantal van ons zet zich in voor de opbouw van onze gemeente. Deze maand brengen we voor het voetlicht: Marianne Maasland van de Advent-literatuurkring.

Wat is jouw taak?

Op het gemeenteweekend in 2007 startten we de Leeskring, later de Literatuurkring. Het format hoe we boeken bespreken leverde ik aan, en dat gebruiken we nog. De leiding was in handen van degene bij wie we in huis waren. Na mijn pensioen in 2012 nam

ik het regelen van de praktische dingen over. We hebben een info-boekenlijst waarop ieder titels aangeeft die voor ons geschikt zijn met een samenvatting van elk boek, die ik maak. We zijn nu met veertien deelnemers, ik zorg voor datum en locatie. En ik heb nu ook vaak de leiding van de bespreking.

Wat vind je mooi aan wat je doet?

Het is boeiend om te proberen alle facetten die in het boek zitten naar voren te krijgen. Dit betekent goed voorbereiden. Ik maak als ik het boek lees direct aantekeningen om zo het boek in het kort te kunnen overzien. Dan zoek ik naar recensies en besprekingen en aan de hand daarvan

bepaal ik wat belangrijk is. In ons bespreekformat komt iedereen de eerste ronde aan de beurt om iets over het boek te zeggen. Daarna is het opletten of iedereen de gelegenheid heeft om zijn idee naar voren te brengen. Heel mooi om te ervaren dat we goed naar elkaar kunnen luisteren! We genieten van de literatuurkringavonden.

Bergkerk

Op zondag 1 november, de vierdag van 'Allerheiligen', gedenken we dat we zijn ingebed in een lange traditie van hen die ons zijn voorgegaan. We zijn als gemeente deel van een groter geheel, een langer, breder en dieper verhaal. Wij zijn de eersten niet en we zullen de laatsten niet zijn. Met Allerheiligen noemen wij de namen van hen die ons zijn voorgegaan, we weten ons met hen geteld. Zo gedenken wij onze geliefde doden, wij noemen hen in één adem met de Naam van de Eeuwige. Wij vieren de gemeenschap met Christus, in de tekenen van brood en wijn. Jezus zelf treedt op als onze gastheer en neemt ons verdriet serieus. Bij Jezus ontmoeten de levenden en de doden elkaar. Zo worden wij gevormd tot één grote gemeenschap.

*In de stilte van gemis,
zoek ik naar wie voorbijging,
verlang ik naar een vertrouwd woord,
waarin ik die ander weer ontmoet,
midden in mijn leven van alledag.*

*God,
Kom mij in die stilte tegemoet,
Help mij te vertrouwen
Dat wie ik verloor
Geborgen is bij U.*

(uit: Zeggen en zwijgen, gebedenboek voor alledag).

Van binnen naar buiten, en van buiten naar binnen - Gesprek op de Berg

Al jaren spreken we binnen de Bergkerk over het gesprek met de wereld rondom ons. Contact met mensen die nooit in de kerk komen, met mensen uit de buurt of regio. In het onderzoek naar een toekomstvisie kwam dit ook weer naar boven: veel mensen hebben behoefte aan verbinding, aan zingeving, aan gesprek over wat er gaande is in deze verwarrende wereld. Wij hebben als kerk iets te bieden, maar hoe doe je dat? In het komende seizoen presenteren we nu iets nieuws: **Gesprek op de Berg**. Avonden met een inleider over een belangwekkend thema: actueel,

maatschappelijk en met raakvlakken naar geloof, ethiek en zingeving.

Denken aan de ander - prof. dr. Renée van Riessen

We starten met Renée van Riessen. Zij komt spreken over *Denken aan de ander. Filosofie, religie en mystiek bij Levinas*. Is het logisch om vanuit een 'ik' de wereld te overdenken, zoals Descartes deed? Emmanuel Levinas (1906-1995) koos ervoor de ander in het centrum van zijn denken te plaatsen. Hoe ziet dat denken-aan-de-ander eruit? En waarom schrijft Levinas het woord 'ander' soms met een hoofdletter?

Renée van Riessen is filosoof en dichter. Ze promoveerde op Levinas en doceerde filosofie aan de PTU en was bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie in Leiden. In 2019 verscheen haar boek *Van zichzelf bevrijd. Levinas over transcendentie & nabijheid*. In 2022 verscheen haar vijfde poëziebundel *Het komende leven*.

Dinsdag 3 november, Bergkerk, 20.00 uur, inloop vanaf 19.30. Voorverkoop € 12, aan de zaal € 14 via www.ticketkantoor.nl/shop/gesprek. Of scan de QR-code op blz. 30.

Bergkerk

Dr. A. Kuyperslaan 2, 3818 JC Amersfoort
(06) 13 46 00 22
www.bergkerk.nl

Predikant

De Bergkerk is vacant. Het wekelijks spreekuur vervalt. Zie Meldpunt Pastoraat voor pastoraal bezoek bij ziekenhuis-opname, overlijden en doop.

Beheerders/verhuur

beheerder@bergkerk.nl
(06) 13 46 00 22

Meldpunt Pastoraat

(06) 19 94 51 39, pastoraat@bergkerk.nl

Scribaat

Dhr. W. T. Peuscher
scribaat@bergkerk.nl

Penningmeester

penningmeester@bergkerk.nl
NL22 INGB 0000 5259 46

Diaconie

NL25 TRIO 0320 8807 29

Activiteiten tot november, zie details op www.bergkerk.nl/agenda

- 13 oktober 19.30 uur
Film op de Berg De rouille et d'os
- 20 oktober 20.00 uur
Geloofsgesprekken: 'Leven bij de Bron' Tekst van Lied 361
- 28 oktober 12.15 uur
Bergkerklunch
- 1 november 16.00 uur
Requiem Britten
- 3 november 20.00 uur
Lezing door prof.dr. R.D.N. van Riessen over Emmanuel Levinas 'Denken aan de ander. Filosofie, religie en mystiek'.

Het Brandpunt

Scheppingsmaand 2026 - Stromen van Levend Water

De Scheppingsperiode is een jaarlijkse tijd van bezinning en activiteit rond geloof, natuur en onze verantwoordelijkheid voor de aarde. In 2026 staan bij Het Brandpunt water en het stroomgebied van de Eem centraal. Tijdens de Scheppingsperiode 2026 onderzoeken we in vieringen, lezingen, excursies, workshops en gesprekken *wat het betekent om te leven van, met en voor water*. Zo zoeken we samen naar een spiritualiteit die geworteld is in het Eemstroomgebied.

Durf je uit de Eem te drinken?

Op donderdag 3 september was de feestelijke opening van de Scheppingsperiode 2026. Meer dan tweehonderd mensen kwamen luisteren naar Li An Phoa. Zij zorgde voor een inspirerende avond over gezonde rivieren en onze relatie met water.

Li An Phoa, oprichtster van *Drinkable Rivers* en auteur van *Drinkbare rivieren*, liet zien dat drinken uit de Eem geen onbereikbare droom hoeft te zijn. Eenden, ganzen, vissen, libellen en vee drinken immers dagelijks uit de Eem. Voor hen is de rivier letterlijk een bron van leven. Waarom zouden wij niet streven naar een rivier die zo gezond is dat ook mensen er weer uit zouden kunnen drinken?

"We moeten ons meer verbinden met de Eem.

Het is een 'ding' geworden, maar het is onze levensader waarlangs we allemaal wonen."

Laten we ons verbinden met de Eem

Verbondenheid met de Eem stond drie

dagen later ook centraal tijdens de Scheppingszondag. Aan het begin van de viering werd water uit de Eem, de zes beken die haar voeden en het Valleikanaal binnengedragen en samengebracht in één schaal. Een eenvoudig gebaar maakte zichtbaar dat al die waterstromen bij elkaar horen - en dat ook wij leven binnen datzelfde stroomgebied. Wij zijn 'familie van de rivier de Eem'.

Daarmee kreeg de avond met Li An Phoa een andere, spirituele verdieping. De Eem is niet alleen een rivier die door Amersfoort stroomt. Zij maakt deel uit van het landschap waarvan wij afhankelijk zijn. Zij verbindt ons met andere mensen, planten en dieren die hetzelfde water delen.

Van bezinning naar actie

De Scheppingsperiode is doorgestaan tot zondag 4 oktober. In drie spirituele verdiepingswoensdagavonden stond *leven van water, leven met water en leven voor water* centraal. Daarnaast waren er onder meer de deelname aan de *World Cleanup Day*, een fiets- en wandeltocht *Amersfoort en het water*, een pelgrimage langs de Barneveldse

Het Brandpunt

Laan naar Emiclaer 101

3823 EG Amersfoort

www.hetbrandpunt.net

Predikant

Vacant

Ambulant predikant

Berthe van Soest

Berthe.van.soest@hetbrandpunt.net

RK pastor

Josephine van Pampus

Josephine.van.pampus@hetbrandpunt.net

Secretaris Oecumenische Wijkraad

Frank Lether

secretaris.owr@hetbrandpunt.net

Voor aandacht en contact

Willemien Kamphuis, (033) 456 55 15 of
(06) 41 74 09 91

Koster en kerkverhuur

Kees van Dijke

koster@hetbrandpunt.net

Rekeningnummer

NL34RABO0123051800 t.n.v. PG Hoogland/
Amersfoort-N Het Brandpunt

Beek, creatieve workshops, aandacht voor het eigen watergebruik en het gezamenlijk maken van een wandkleed van het Eemstroomgebied.

De activiteiten verschillen sterk van elkaar, maar hebben een gemeenschappelijke vraag: wat verandert er in onszelf wanneer we het stroomgebied van de Eem, de plek waar we samen leven, wonen en werken, beter leren kennen en waarderen. Zijn het Stromen van Levend Water die ons verbinden met elkaar en met de schepping?

Misschien ligt daar ook een vervolg. Niet alleen gedurende één Scheppingsmaand aandacht hebben voor het water dat ons omringt, maar verder bouwen aan die verbondenheid. Zo kan stap voor stap een gemeenschap ontstaan van mensen die zich medeverantwoordelijk voelen voor de rivier en haar stroomgebied.

Samen op weg naar een levende Eem.

Gerard van Eck

De Bron

Beweeg mee! - Startzondag 20 september in Zwartebroek

Afscheid en bevestiging ambtsdragers

Openluchtdienst, kahoot-kwis, keuze uit spel/gesprek/creatief, lunch - zo vierden we startzondag. De jeugd-ouderlingen Aartje van 't Land en Connie van der Zwan zijn van hun ambt ontheven na ruim twaalf jaar. Theo Bosma en Tamar Slofstra nemen het van hen over, zij zijn als ouderling bevestigd. Rina Lammers is herbevestigd als diaken, Annelies van Beek is bevestigd als pastoraal ouderling en Willem Bannink als ouderling met bijzondere opdracht. Hij behaalde het certificaat van de PKN-training 'Leiden van uitvaartdiensten door gemeenteleden'. Zijn kennis en vaardigheid kan hij inzetten voor onze gemeente. Dat is van groot belang ter ondersteuning en bij afwezigheid van de predikant en in de vacaturetijd die in het najaar 2027 komt.

Afscheid jeugdouders

'Beweeg mee!' of 'Buig niet!'

In zijn overdenking ging ds. Rein van der Zwan in op het jaarthema dat is aangereikt vanuit de landelijke kerk én op het binnenkerkelijk debat dat daarover is ontstaan: Moet de kerk wel meebewegen en met wat dan? Is zij niet juist geroepen om standvastig te zijn? Concretisering van het jaarthema vanuit de landelijke kerk is gewenst om als gemeenten mee verder te kunnen. Ook ging hij in op de kritische noten

die minister Mirjam Sterk kraakte over de kerk in de samenleving. Zij vindt de kerk veel te onzichtbaar. Uiteraard liet kritiek op haar niet lang op zich wachten. Weet zij niet hoeveel (financiële) ondersteuning vanuit kerken gegeven wordt en hoeveel zorg door kerkmensen wordt geboden?! En toch, toen onze dominee een eerste krantenkop zag over wat de minister zei, vroeg hij zich af of ze niet een punt heeft. Trekken we ons als kerk niet teveel terug op het eigen terrein, druk met overleven? Is de aandacht niet teveel verschoven naar het innerlijk leven, de eigen ziel, 'ik', de geest van de tijd? Genoeg om over door te praten. In De Bron wordt het gesprek over actuele thema's en zorgen van mensen niet geschuwd. Ook dit seizoen is er een divers aanbod.

(Her)bevestiging ambtsdragers

Activiteiten najaar in De Bron

- Als je het gevoel hebt dat je er alleen voor staat: maaltijdbijeenkomst in de Week tegen Eenzaamheid (is ondertussen geweest)
- Rouwen om een geliefde - hoe doe je dat?: donderdagmorgen 15 oktober
- Voor wie steek jij een kaarsje op? - maandag 2 november 17.00-19.00 uur
- Doodgewoon - praten over het levenseinde: vrijdag 7 november 15.30-17.30 uur

Meer informatie en meer activiteiten op de website, in de nieuwsbrief en de kerk-app.

De Bron - kerk in het groen

De Bron heeft geen bordje Groene

De Bron

Vogelplein 1

(033) 472 81 67, b.g.g. M. de Koning

www.debronamersfoort.nl

Predikant

ds. R.G. van der Zwan

(033) 475 51 58 / (06) 30 42 46 13

predikant@debronamersfoort.nl

Scriba/contactadres

scriba@debronamersfoort.nl

Koster en beheer/verhuur

Mw. M. de Koning

(033) 475 99 41 / (06) 36 20 86 62

koster@debronamersfoort.nl

Wijkkas

NL05INGB0005 0407 29 t.n.v. De Bron

Kerk op de muur. Dat betekent niet dat over duurzaamheid niet is nagedacht en er niet naar gehandeld wordt.

- Rondom het kerkgebouw is niet meer betegeld dan nodig is. Zoveel mogelijk tuin met een goed door-dachte keuze van beplanting wordt met enthousiasme onderhouden.
- Bij verbouwing en renovatie is fors geïnvesteerd in isolatie waardoor het energieverbruik sterk omlaag is gegaan.
- Koffie wordt geschonken uit een apparaat dat per kopje schenkt. Daardoor gaat er geen koffie meer door de gootsteen. We drinken uit servies en glazen, soms uit bekertjes van afbreekbaar materiaal.
- In kerkdiensten en andere bijeenkomsten komt ook verantwoord omgaan met de schepping aan de orde.

De Brug

Groene stappen in De Brug

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat 'De Brug' niet erg bezig is met groen. Veel individuele leden wel, maar als gemeente geven we het nauwelijks aandacht.

Het belangrijkste initiatief is nog wel de 'gifvrije', biologisch geteelde, bloemen die wij op de zondagen in de zomer uitdelen. Maar ook dit blijft een onderwerp van discussie. Afgelopen zomer was een warme, droge zomer en dat heeft natuurlijk effect op de groei van bloemen en op de lengte van de stelen. Geluiden gaan dan op om 'terug te gaan' naar de bloemen van de bloemist. Je wilt toch iets moois weggeven.

Maar waarom zou je mensen iets geven dat vol gif zit. Bloemen zit vol pesticiden en het advies is om ze niet te snijden op een aanrecht en na behandeling grondig je handen te wassen. En het komt wel voor dat de bloemengroet naar kwetsbare mensen gaat.

Het kweken van bloemen kost ook geweldig veel energie. Voor de energie die in één bos bloemen gaat kun je meer dan tien keer een volle wasmachine laten draaien.

Kortom, met de keuze voor deze bloemengroet, hebben we een groene

stap gezet. We laten mensen genieten van vers geplukte pracht, die met aandacht en regelmatige verschoning van water goed tot zijn recht komt. Het geeft ook een goed gevoel dat we gul zijn met respect voor de schepping.

*Ds. Jaap van der Windt
(op persoonlijke titel)*

Tienerweekend

Van vrijdagavond 11 t/m zondagmiddag 13 september zijn we met de tieners op kamp geweest. Dit doen we elk jaar als start van het nieuwe seizoen. Dit jaar vertrokken we voor het tweede jaar op rij op de fiets naar Ermelo. Het thema van dit jaar was 'Helden' waarin we gesprekken hadden met elkaar over persoonlijke helden, de Bijbelse helden Mozes, Ruth, Esther en Paulus, en Jezus als held. Op zondag kwam gemeentelid Judith langs om te vertellen over een held in haar leven.

Naast gesprekken over helden, was er ook ruimte om de held in de tieners,

De Brug

Schuilenburgweg 2
(033) 472 51 09
www.debrugamersfoort.nl

Predikant

Ds. Jaap van der Windt
jaapvanderwindt@debrugamersfoort.nl
(033) 285 35 53

Scriba

scriba@debrugamersfoort.nl

Pastoraat

pastoraat@debrugamersfoort.nl
Wilt u een gesprek met de predikant? Elke woensdagmorgen 9.00-12.00 uur: inloop in De Brug. Of bel (033) 285 35 53 om een afspraak te maken.

Verhuur en beheerder

verhuur@debrugamersfoort.nl

Wijkkas

NL09 INGB 0000 6423 86 t.n.v.
wijkgemeente De Brug

Diaconie

NL40 INGB 0005 0360 25 t.n.v.
Diaconie De Brug

Ledenadministratie

ledenadministratie@debrugamersfoort.nl

Kerkebalans

kerkebalans@debrugamersfoort.nl

Autodienst

autodienst@debrugamersfoort.nl

leiding en zelfs ds. Jaap naar boven te zien komen tijdens ons bezoek aan het klimbos, de pubquiz en talentenjacht. Een geslaagd weekend waar we dankbaar en waardevol op terug mogen kijken.

Emmaüskerk

Kleine doen in het grote

De actie Vakantiegeld Delen is een actie van onschatbare waarde om de harde randen van het grote probleem te verzachten, armoede.

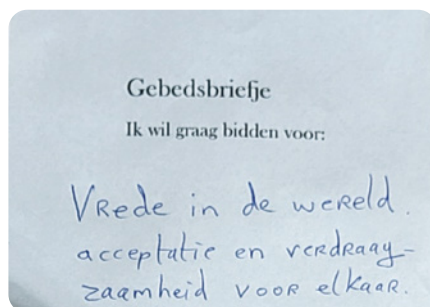
Armoede is een groot en complex probleem. Meer mensen in het Soesterkwartier kloppen uit nood op de deur van de kerk(en). Geldzorgen hebben een negatieve impact op het welzijn van mensen. Op vakantie gaan is er voor veel mensen in het Soesterkwartier niet bij. Het is al een opluchting als het lukt de vaste lasten en de nodige boodschappen te betalen.

Als lokale kerken werken we intensief samen om de stijgende stroom financiële hulpvragen op te vangen. We kunnen in ons eentje misschien niet het hele systeem veranderen, maar we kunnen wél het verschil maken in het leven van één persoon of één gezin.

Door het kleine te doen - een maaltijd, een luisterend oor, gerichte financiële steun - brengen we de menselijke maat terug in de grote wereld, klein doen in het grote. En dit doen we heel natuurlijk... het nabij zijn en de mensen voorop!

Wie zich ontfermt over de armen, leent uit aan de HEERE. Hij zal hem zijn weldaad vergelden. Spreuken 19:17

Gianni da Costa

Emmaüskerk duurzamer

Het energieverbruik van onze vierplek vormt een hoge kostenpost. Het voorname effect zal zijn dat de kerk straks geen koude zijvleugels meer heeft, maar tussen twee hoger gebouwde ruimtes staat die koudewerend zijn - ook omdat er daarbinnen gestookt wordt. De kerkzaal zelf zal niet volledig geïsoleerd worden, dat zou te ingrijpend en te kostbaar zijn. Maar er wordt wel nagedacht over het creëren van tussenruimtes, die makkelijk te verwarmen zijn zonder dat je de hele kerkzaal hoeft te verwarmen. Dat zal ook aanzienlijk gaan schelen. Los van de kostenbesparing is het natuurlijk ook beter voor het klimaat om duurzamer te gaan kerken.

Ondertussen bij de Soester

Bij viswinkel de Soester staat nu een aantal maanden een bid-busje, waar mensen een voorbede in kunnen doen. Er gingen weken voorbij dat er geen of maar een enkel briefje in zat. De laatste tijd zijn het er meer. Misschien vanwege de duif die onlangs tot twee keer toe de winkel invloog en daar rondfladderde -

Emmaüskerk

Noordewierweg 131, Post: Palmstraat 278,
3812 XM Amersfoort, (033) 461 39 37
www.emmausk-ersfoort.nl

Predikant

ds. Anna Walsma
annawalsma@fonteinkerk-amersfoort.nl
(06) 23 97 32 84

Scriba

scriba@emmausk-ersfoort.nl

Pastoraal loket

Sierk de Bruin
(06) 86 13 82 92
sierkdebruin1954@gmail.com

Diaconaal werker

Gianni da Costa
giannidacosta@pkn-amersfoort.nl
(06) 16 25 19 95

Bankrekening

NL97INGB0008001259 t.n.v. Emmaüskerk
Protestantse Gemeente

Opknopbeurt plantenbakken kerkzaal

Henk Klein Teeselink en Kim van Geerenstein hebben ons verrast. Voor in de kerkzaal zijn er nieuwe planten in de bakken gekomen.

Fonteinkerk

Activiteiten - Wees welkom

- Elke vrijdag
Meditatief moment om 17.00 uur
- Vrij 9 oktober
Changemakers in de voedselketen: idealen, werkwijze en de dilemma's; aanvang 20.00 uur (zie hieronder en blz. 31)
- Vrij 30 oktober
Thema: polarisatie. Oude en nieuwe scheidslijnen in Nederland, met Jona de Jong (zie hieronder en blz. 31)
- Zo 1 november
Muziek & Ontmoeting, Barok ensemble Con Piacere, psalmen in Europa, aanvang 12.00 uur (zie blz. 33)
- Woe 11 november
Lezen teksten van Johannes van het Kruis o.l.v. Léon Teubner
- Vrij 13 en za 14 november
Duurzame ruilbeurs
- Tot 22 november Foto-expositie *Tussen de steden* van Khrystyna Kovtun (zie hieronder en blz. 33)
- Vrij 27 november
Wees erbij Café: Food Film met nagesprek
- Woe 2 december
Ontdek de rentmeester in jezelf met prof.dr. Jan van der Stoep en Koert Jansen. Zie blz. 8.

Duurzaam voedsel: idealen en dilemma's

Hoe produceer en verkoop je voedsel op een manier die goed is voor mens en milieu? Vrijdag 9 oktober vertellen biologisch akkerbouwer Pieter Struyk en Dirk van Vreeswijk van Coöperatie De Nieuwe Graanschuur over hun idealen, werkwijze en de uitdagingen die zij daarbij tegenkomen. Vanuit hun praktijk gaan zij in op biologische landbouw, het voorkomen van verspilling en het terugdringen van voedselkilometers. En wat er nodig is om deze manier van produceren en consumeren de norm te maken, wat kunt u daar zelf aan bijdragen?

Polarisatie: hoe verdeeld is Nederland eigenlijk?

'Polarisatie' lijkt overal aanwezig. Maar horen meningsverschillen niet juist bij een gezonde democratie? Op vrijdag

30 oktober verzorgt socioloog en politicoloog Jona de Jong een lezing over oude en nieuwe scheidslijnen in Nederland. Aan de hand van zijn onderzoek laat hij zien welke verschillen tussen groepen er zijn, hoe deze zich hebben ontwikkeld en wat ze betekenen voor onze samenleving en politiek. Met stellingen en vragen, nagesprek en ontmoeting.

Foto-expositie Tussen de steden van Khrystyna Kovtun

Tot 22 november zijn twaalf persoonlijke verhalen te zien van Oekraïners die door de oorlog hun thuisstad hebben moeten verlaten en nu in Nederland wonen. In ieder werk wordt een portret, gemaakt in Amersfoort, gecombineerd met een zwart-witbeeld van de stad van herkomst in Oekraïne. De foto's gaan over verlies en herinneringen, maar ook over veerkracht, menselijke waardigheid en de kracht om opnieuw te beginnen.

Samen de buurt een stukje schoner

Tijdens de World Cleanup Day gingen Fonteiners op pad om zwerfafval op te ruimen in de omgeving van de kerk. Met succes: in korte tijd werden vijf volle vuilniszakken verzameld. Tijdens de actie kregen de deelnemers verschillende complimenten van buurtbewoners; enkelen gaven zelfs aan een volgende keer mee te willen doen. Jij volgend jaar ook?

Jong en oud: samen in gesprek

Tijdens de Gemeentezondag gingen jongeren en ouderen samen de uitdaging aan in de ToZ Challenge. Met een quiz, een Toren van Babel van spaghetti en marshmallows en gesprekken over vroeger, nu en de toekomst ontdekten

Fonteinkerk

Robert Kochstraat 4, 3817 JM Amersfoort
(033) 461 49 95

www.fonteinkerk-amersfoort.nl

Predikant

ds. Anna Walsma
annawalsma@fonteinkerk-amersfoort.nl
(06) 23 97 32 84

Scriba

scriba@fonteinkerk-amersfoort.nl

Koster

Fahmi Icho
(06) 42 02 84 36
fahmi.icho@hotmail.nl

Wijkdiaconie

NL08RABO0373710259

Wijkkas

NL59INGB0003814259

Verhuur/zaalreservering

Alleen via verhuur@fonteinkerk-amersfoort.nl

de generaties hoeveel ze van elkaar kunnen leren. Met Prediker stonden we stil bij het genieten van het leven en de mensen om ons heen. We eindigden met de vraag wat jongeren en ouderen in de Fonteinkerk vaker samen zouden moeten doen. Van klussen, lasergamen tot gewoon een goed gesprek: aan ideeën geen gebrek. Want elkaar ontmoeten is misschien wel de mooiste uitdaging van allemaal.

De Hoeksteen

Diaconie De Hoeksteen, omzien naar elkaar!

De diaconie van De Hoeksteen staat al jarenlang bekend om haar betrokkenheid bij mensen binnen én buiten onze wijk. Van het organiseren van maaltijd-projecten en het bieden van financiële hulp in noodsituaties tot een luisterend oor voor wie dat nodig heeft: de diaconie vormt een praktische en hartelijke schakel tussen geloof en omzien naar elkaar.

Met de komst van de nieuwe website *De Kerk helpt mee* (www.dekerkhelptmee.nl) van de Protestantse Gemeente Amersfoort is die inzet zichtbaarder en toegankelijker geworden. Waar diaconale activiteiten voorheen vooral via de wijkgemeente werden gedeeld, biedt de website nu een centrale plek waar Amersfoorters eenvoudig kunnen vinden welke hulp de kerk biedt. Daardoor bereiken ons meer vragen om ondersteuning - niet alleen financieel of sociaal, maar ook heel praktisch.

In vergelijking met vroeger wordt er nu vaker een beroep gedaan op hulp bij klussen, kleine verhuizingen, tuinwerk en andere praktische ondersteuning. Via de website weten mensen De Hoeksteen sneller te vinden, en dat maakt het mogelijk om op een heel concrete manier iets voor elkaar te

betekenen. Daarbij blijft de inzet van vrijwilligers uit onze eigen gemeente onmisbaar.

De nieuwe website verandert niets aan waar het voor ons om draait: omzien naar elkaar. De website helpt ons om mensen te verbinden, ons werk zichtbaar te maken, elkaar te versterken en samen meer te betekenen voor de stad. Zo zorgen we ervoor dat niemand er alleen voor staat.

Namens de Diaconie:

Frederique van der Harst, Janusz Meylahn en Dick Ouwerkerk

Startzondag

Op 6 september jl. was het Startzondag. In De Hoeksteen stond deze dag in het teken van verwondering over de natuur. De dag begon al om 7.30 uur bij Het Groene Huis met een wandeling in Park Schothorst. Er waren maar liefst 36 deelnemers, waaronder drie kinderen, die een eigen speurtocht gingen doen. Onder leiding van de bioloog Kees de Heer (we werden door de Heer geleid, mooi toch!), van de christelijke natuurorganisatie A Rocha Nederland, kwamen we langs dode bomen waarop elfenbankjes groeiden (zie foto). Hiervan bestaan vele soorten, die soms ook meerdere jaren kunnen leven. Vol enthousiasme vertelde hij over paddenstoelen, schimmels, gallen en mossen die we onderweg zagen. Allen hebben ze hun nuttige functie in het

De Hoeksteen

Klaartje Donzepad 59
3813 PZ Amersfoort
www.hoeksteenamersfoort.nl

Predikant

ds. Lydia Kansen-Brasz
lydiakansen@hoeksteenamersfoort.nl
(033) 737 0010

Voorzitter

Rita Buijs
voorzitter@hoeksteenamersfoort.nl

Scriba

Ineke van Oosten
scriba@hoeksteenamersfoort.nl

Bankrekening

NL18ABNA0553217135

ecosysteem. Rond 9.00 uur waren we in De Hoeksteen, waar de deelnemers aan de wandeling nog konden ontbijten vóór de dienst die om 10.00 uur zou beginnen. De dienst markeerde ook het begin van het nieuwe werkseizoen, en wat is dan passender om dan uit Genesis 1, het Scheppingsverhaal, voor te lezen? Na de dienst werd nog de film "Parkleven, het Park Schothorst door de Seizoenen Heen" vertoond. We werden bewust gemaakt van de vele wonderen van de Schepping, zo dicht bij huis, waar we zuinig mee om moeten gaan.

Cor de Vette, Wijkredactie Vierklank

De Inham

Arry Bos bij Herenboeren

De Herenboeren, natuurlijk!

De Herenboeren Amersfoort is een nieuw duurzaam initiatief dat in 2026 is gestart. De coöperatieve boerderij De Hooge Hof pacht anderhalve hectare grond in Hoogland-West. Met een professionele boer en hulp van leden wordt gezond en eerlijk voedsel geproduceerd, met respect voor boer en natuur. Martin Snaterse spreekt Inhammer Arry Bos op een zaterdagmorgen op het land aan de Monseigneur van de Weteringstraat. Het is een drukte van belang: Er wordt gewerkt op het land, vrijwilligers regelen de uitgifte, leden komen af en aan.

"Vanaf het prille begin in 2024 waren Erik en ik geïnteresseerd in de Herenboeren. Ik ben er enthousiast over omdat het lokaal is, want ik vind het fijn als voedsel zo veel mogelijk lokaal en biologisch verbouwd wordt met zo min mogelijk transport. We leven hier op dit plekje van Gods mooie aarde. Wij waren al gewend bij duurzame winkels te kopen, maar hier is het nog meer zichtbaar en voelbaar waar ons eten vandaan komt. Het begon met schorrelen (schoffelen & borrelen) om de grond klaar te maken. Werken en gezelligheid gaan hand in

hand. Iedere deelnemer zet zich naar draagkracht in. Er zijn momenteel 140 deelnemende huishoudens en er is ruimte voor nieuwe leden. Wat goed is om te weten, is dat deelname een pittige investering vergt, namelijk € 2750. Daarvan worden een professionele boer in vaste dienst en de pacht betaald. Het aanbod is heel gevarieerd. Er zijn gangbare groenten zoals boerenkool, peen en aardappels, maar ook minder bekende zoals meiraap en zappalito (een kleine, ronde zomerpompoe met een donkere schil, red.). Als je een keer niet kan komen, halen anderen je groenten op. Het is allemaal laagdrempelig, goed georganiseerd en gemoedelijk. Ik raad het iedereen van harte aan. Bij de supermarkt zijn groenten vaak verpakt en gesneden, hier hangt het zand nog aan de wortels. Ik maak er een sport van om met zo min mogelijk afval te leven. Als ik naar huis rijd met een fietstas vol groenten, word ik zo gelukkig, het meeleven met de seizoenen maakt me blij."

Bezinning en beroepingswerk

Op 2 oktober 2027 gaat ds. Martin Snaterse met emeritaat en gaan we op zoek naar een nieuwe predikant. Om

De Inham

Hamseweg 40
3828 AE Hoogland
(033) 480 51 25
www.inham.net

Predikant

ds. Martin Snaterse
martin.snaterse@inham.net

Secretaris

Arthur de Bruin
secretaris@inham.net

Meldpunt pastoraat

(06) 17 72 27 51
pastoraat@inham.net

Koster en verhuur

Henk Tornij
(06) 41 64 78 10
koster@inham.net

Bankrekening

NL84 RABO 0123005892 Protestantse
Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord

Kopij wijkpagina

vierklank@inham.net

goed voorbereid te zijn, starten we dit najaar met een bezinningsproces. Wie zijn we en waar willen we ons op richten de komende jaren? Na een eerste bezinning in de wijkkerkenraad is nu de gemeente aan zet. Tot 11 oktober kan de online enquête ingevuld worden.

Daarnaast nodigen we een aantal gemeenteleden uit voor een uitgebreider interview, waarbij we vooral zullen doorvragen naar overwegingen en motieven die meespelen.

In november en december bespreken we de resultaten van het onderzoek in een drietal groepsgesprekken: op zondag 15 november na de viering, vrijdagochtend 20 november en woensdagavond 2 december. In het voorjaar zal het beleidsplan worden bijgesteld en de beroepingsprocedure opgestart.

Kijk voor de tijdstippen en actuele gegevens op inham.net.

Arie Kok

Voorzitter wijkkerkenraad

Nieuwe Kerk

Nieuwe Kerk

Leusderweg 110 Amersfoort
www.nieuwekerkamersfoort.nl

Predikant

ds. Gerard Kansen
(033) 737 00 10
gerardkansen@nieuwekerkamersfoort.nl

Scriba (contactpersoon kerkenraad)

scriba@nieuwekerkamersfoort.nl

Pastoraat

pastoraat@nieuwekerkamersfoort.nl
of bij één van de ouderlingen

Verhuur

Marcel Broekema (06) 340 349 87
beheer@nieuwekerkamersfoort.nl

Kopij voor Vierklank

vierklank@nieuwekerkamersfoort.nl

Een nieuwe tuin voor de Nieuwe Kerk: natuurlijk!

Vorig jaar werd een lang gekoesterde wens vervuld: laten we van de saaie zuidkant van de Nieuwe Kerk een bloeiende tuin maken, fijn voor de mensen, en voor de bijen en de vlinders en nog veel meer kleine schepsels... Plannen waren er al een tijd, nu konden ze worden uitgewerkt, gestimuleerd door de duurzaamheidsgroep.

Een wijnstok, een vijgenboom, een olijfbom, een vlinderboom, en allemaal kleurige bij-vriendelijke planten werden

er uitgezocht. Maar wat een werk is er verzet door talloze gemeenteleden, grote en kleine, om die planten en bomen te poten, nadat de grond was vrijgemaakt en bemest! Hier zie je er de foto's van.

En een bankje natuurlijk, daar wordt ook al op zondagmorgen bij de koffie-na-de-dienst veel gebruik van gemaakt. Vooral door onze jongeren...

Even voorstellen...

Elke maand stellen we iemand uit de Nieuwe Kerk voor, die achter de schermen een taak uitvoert. We leggen deze persoon drie vragen voor. Deze keer is de beurt aan **Mirjam den Boer-Neele**. Mirjam is (nét) 86 jaar jong en sinds 1994 verbonden aan de Nieuwe Kerk. In haar werkzame leven was ze actief als bestuurder van instellingen op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, welzijn en Bijbelvertaling. Op latere leeftijd kreeg ze via haar man Joop (inmiddels een aantal jaar overleden) de zorg voor een groot gezin. Nu neemt ze graag de tijd voor haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Mirjam was actief bij de Nieuwe Kerk betrokken als voorzitter van de kerkenraad, pastoraal ouderling en bij de denktank Duurzaamheid en nu nog bij Alpha en het voorbedeteam.

1) Wat maakt jou vooral gelukkig of waarover ben je het meest blij?

Het maakt me echt gelukkig als ik zie dat de Heilige Geest mensen roept en verandert! Ook word ik heel blij als een achterkleinkind enthousiast naar me toekomt.

En, als ik een wandeling maak in de natuur zie ik hoe mooi onze Schepper alles heeft gemaakt en bedoeld.

2) Wat hoop je voor de Nieuwe Kerk met het oog op de toekomst?

Ik hoop dat de Nieuwe Kerk een plaats van toerusting en aanbidding zal zijn.

En dat mensen van verschillende generaties, met diverse achtergronden en geloofsbelevingen, zich er thuis voelen. Ook dat de Nieuwe Kerk voor de stad Amersfoort tot zegen zal zijn.

3) Wat is voor jou het allerbelangrijkste in jouw geloofsleven?

Tja, dat is wel een heel persoonlijke vraag! Ik citeer Psalm 19:15 (Willibrord Vertaling 1995): "Wat mijn mond zegt en mijn hart overweegt, laat het u genoeg doen, HEER, mijn rots, mijn verlosser."

Mirjam geeft de pen graag door aan **Femke Luijk-Broersma**. De redactie zal contact met haar opnemen!

Nijenstede

Sinds september werk ik als geestelijk verzorger in Nijenstede, als opvolger van Geke van Schuppen. Na jarenlang met veel liefde als verpleegkundige in de zorg te hebben gewerkt, beleef ik nu een fijne start. Ik ben volop bezig met mijn inwerkperiode en de kennismaking met bewoners, collega's en vrijwilligers. Ik zie er enorm uit om mensen te ontmoeten en er echt voor hen te zijn in hun specifieke situatie. Samen zoeken naar dat wat houvast, moed en kracht geeft; dat is mijn doel. Dit doe ik graag vanuit de Bron van liefde, de goede God die erbij is. Als geestelijk verzorger zal ik ook meedraaien in het rooster van de kerkdiensten, die op zondag in de kapel worden gehouden. Ik verheug me op de samenwerking en de contacten met iedereen die hierbij

betrokken is. Zelf ben ik lid van de PKN. De afgelopen jaren heb ik de studie theologie gevolgd aan de CHE. Tijdens deze periode heb ik als geestelijk verzorger in opleiding stage gedaan in Norschoten (Barneveld) en Lisidunahof (Leusden). Zo heb ik op verschillende plaatsen waardevolle ervaring op mogen doen. Ik woon in Nijkerk en ben van plan om lekker op de fiets naar Nijenstede te komen. In mijn vrije tijd ben ik graag buiten om te wandelen of te tuinieren. Daarnaast geniet ik enorm van het contact met mijn kinderen, kleinkinderen en vrienden. Ik zie uit naar een mooie en goede samenwerking met jullie allemaal!
Hartelijke groet,
Rico Guijt
Geestelijk verzorger

Nijenstede

Andreaskapel, Heiligenbergerweg 84
(ingang Randenbroekerweg)

Geestelijk verzorger

Geke van Schuppen

Voorzitter kerkenraadscommissie

Bart van den Brink

bartvandenbrink@pkn-amersfoort.nl

Vrijwilligerscoördinator

Robrecht Pap

trpap@hotmail.com

Penningmeester

Bert Blankenstijn

bert.blankenstijn@kpnmail.nl

NL96 RABO 0373 7488 33 t.n.v. CvK PG

Amersfoort inz. Andreaskapel Nijenstede

Protestantse wijkgemeente van bijzondere aard

Johanneskerk

Kosters

Ik heb nog goede herinneringen aan de tijd dat ik belijdenis deed en gedoopt werd in een Doopsgezinde kerk. Daar was toen (ik heb het over 1998) een koster in fulltime dienst. Hij woonde naast de kerk en met zijn vrouw (die niet betaald werd) zorgden zij voor alles: de verhuur, de schoonmaak en natuurlijk alles rond de zondagse dienst. Wat was dat makkelijk! Je fietste zondag naar de kerk en hoefde alleen maar in de kerkbanken te schuiven. Geen zorgen over de liturgie of de koffie. Uiteraard is de situatie in die Doopsgezinde kerk nu heel anders dan toen. In de Johanneskerk hebben we (natuurlijk) ook geen betaalde koster, dus dat werk wordt door een ploegje vrijwilligers gedaan, een stuk of zes. Dat gaat prima, maar natuurlijk gaat er ook wel eens iets mis. De koster vergeet zijn dienst of het glaasje water, of komt te laat, of krijgt de geluids-

installatie niet goed aan de praat. Dus in september hadden we een bijeenkomst met de kosters en de kerkenraad. We namen het kostersprotocol door en bespraken of alles nog klopt. Welke regel moet aangepast worden? Vorig jaar hebben we een bhv-cursus gevolgd (bedrijfs hulpverlening, alles rond ongelukken, brand en ontruimingen). Ook die kennis moest opgefrist worden. Ik vraag me bij zoiets altijd af hoe andere kerken dit aanpakken. Zijn daar ook regelmatig vergaderingen van vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor dezelfde taak? Hoe zorg je er als kerkenraad voor dat de kennis over het werk up-to-date is, zonder de vrijwilligers te belasten met vergaderingen en andere zaken waarvoor ze zich juist niet aangemeld hebben? Wij proberen een weg te vinden tussen zorgen voor kwaliteit en mensen niet onnodig belasten.

Laura van Rossum du Chattel,
Secretaris Johanneskerk

Johanneskerk

Westsingel 30, 3811 BB Amersfoort
www.johanneskerk.nl

Predikant

ds. Hannah Westerink

(06) 30 50 65 54

predikant@johanneskerk.nl

Secretaris

Laura van Rossum du Chattel

secretaris@johanneskerk.nl

Penningmeester

NL 83 TRIO 0320 8123 67 t.n.v.

Stichting Johanneskerk.

Beheer

Jan R. Nienhuis

jan.r.nienhuis@gmail.com

(06) 28 36 77 49

St. Joriskerk

Moet je lezen!

De dienst bij de opening van het winterwerk had als thema 'Moet je lezen!'. In 2 Koningen 22 wordt verteld over het wetboek van God dat ineens weer opduikt in de tempel. Koning Josia wist niet eens dat het bestond. Terwijl wat erin stond van grote betekenis was. We hebben nagedacht over de vraag of in ons leven het Boek ook kan verdwijnen en wat er dan gebeurt. De 'Bijbel' werkt nog in je leven als je er nog steeds antwoord op geeft in woorden en daden. Wanneer heb jij de koers wel eens gewijzigd door het lezen in de Bijbel? Misschien wel rond het thema van dit nummer van Vierklank?

Studiekring

Op 6 oktober is ook de studiekekring weer begonnen. Met een groep gemeenteleden komen we dit seizoen zes keer bij elkaar om het nieuwe boek van prof.dr. Arnold Huijgen te bespreken: Inferno, de ontdekking van de hel.

Start catechisatie

Met hulp van Artse Spaan, Dirk van der Velden, Alie Folkersma en Arjen Overweel is de catechese in Joriskerk weer van start gegaan. In het nieuwe seizoen volgen weer ruim zeventig tieners en jongeren catechisatie en belijdeniscatechisatie. We werken in de catechese met de HGJB-methode 'Leer en Leef'.

Ds. Martin van Dam

Gemeentedag

Op zaterdag 19 september hielden we onze jaarlijkse gemeentedag in en om GSG Guido aan de Paladijnenweg. Twee enthousiaste bezoekers vertellen.

Marianne van Beek

"Je kunt hier op een ontspannen manier verbinding met elkaar maken. Het kerk-zijn beleef je zo op een andere manier dan op zondag in de kerkbank. Het is meer ongedwongen en gaat op een prettige manier. Ik vind het ook mooi dat onze kinderen hier graag heengaan. Daarnaast hoop ik dat nieuwe mensen in

de gemeente op deze dag een plekje vinden in de gemeente. Zelf heb ik een sketch opgevoerd over het lezen van de Bijbel. Daarnaast deed ik natuurlijk mee aan de zeskamp."

Thomas van de Pol

"Ik ben hier samen met mijn papa en mama en broer. En mijn opa en oma zijn er ook. Ik mocht meedoen met de zeskamp: zaklopen, een Bijbelquiz, parcours afleggen met blinddoek, touwtrekken, bekertjes water op je hoofd vervoeren en een spel met hoepels. Eigenlijk wilde ik liever niet hierheen, want ik moest vanmorgen ook al heel vroeg voetballen. Toch vind ik het leuk, en de patat en hamburger zijn heel lekker. Ik zat wel helemaal onder de mayo."

St. Joriskerk

Hof 1

beheerder@sintjoriskerk-amersfoort.nl

<https://sintjoriskerk-amersfoort.nl>

Wijkgebouw

Filaethes

Havik 29

beheerder@filaethes.nl

Predikant

Ds. Martin van Dam

(06) 41 72 73 74

martinvandam@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Scriba

Arie de Gelder

scriba@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Kopij Vierklank

wimpekaar@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Wijkkas

NL47 INGB 0003 6862 41 t.n.v. hervormde wijkgemeente St.-Joriskerk

bartdoek@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Veenkerk

Duurzaam kerk zijn zonder eigen gebouw

Hoe ga je als kerk goed om met Gods schepping als je geen eigen gebouw hebt? Die vraag houdt de Veenkerk al een tijd bezig. We komen samen in Theater de Kamers. Zonnepanelen of een groen dak zijn voor ons dus geen optie. Toch willen we graag ons steentje bijdragen. En dat blijkt op kleine manieren goed te kunnen.

Van bloemen naar kaarsen

Eerder schreven we in dit blad over ons experiment met kaarsen in plaats van bloemen. Veel gewone bloemen worden gekweekt met gif. Dat is slecht voor insecten, de natuur en ons drinkwater. Daarom besloot de wijkraad het anders te doen. Sindsdien gaat onze wekelijkse gemeentegroet niet meer als bloemetje naar een gemeentelid. We geven nu een kleurrijke kaars, gemaakt van oude kaarsresten. Gemeenteleden zamelen die resten in en enkele vrijwilligers van de Fonteinkerk doen de rest. Zij smelten het kaarsvet om en gieten er nieuwe kaarsen van in allerlei vormen en maten. De opbrengst gaat naar een goed doel.

Zo krijgt iets wat anders weggegooid wordt een nieuw leven. En een kaars past mooi bij wat we geloven. Het licht staat voor hoop en voor Gods aanwezigheid.

Kunstbloemen op tafel

Op de liturgische tafel staan geen verse bloemen meer, maar een boeket kunstbloemen. Het boeket wisselt mee met de seizoenen. Zo blijft de tafel sfeervol, zonder dat er elke week nieuwe bloemen gekocht hoeven te worden.

Kerstkaarsen

Ook met kerst kunnen gemeenteleden mooie kerstkaarsen kopen, gemaakt van ingezamelde kaarsresten. Een mooi cadeau voor jezelf of een ander. En je steunt er een goed doel mee.

Zuinig met papier en afval

We werken niet met een papieren liturgie. Lieder, teksten en mededelingen zetten we op de beamer. Ook onze nieuwsbrieven gaan via e-mail en de website. Dat scheelt veel papier. Na de dienst drinken we koffie en thee uit echte kopjes, dus zonder wegwerp-

Veenkerk

De Kamers, Wezeperberg 1, Amersfoort
www.veenkerk.nl

Predikant

Rolinka Klein Kranenburg
(06) 55 87 47 38
predikant@veenkerk.nl

Voorzitter wijkraad

Daniëlle (voorzitter@veenkerk.nl)

Secretaris

Jonine (scriba@veenkerk.nl)

Bankrekening

NL29 RABO 0123 0550 91 t.n.v. Veenkerk

bekers. Het lijkt klein, maar over een heel jaar maakt het echt verschil.

Klein beginnen

Duurzaamheid begint bij bewust worden van wat je doet. Je hoeft niet meteen alles te veranderen. Soms is het genoeg om samen te kijken wat wel kan. We hopen dat ons verhaal andere gemeenten inspireert. Heb je thuis nog kaarsresten liggen? Neem ze mee naar de kerk. Dan maken de vrijwilligers van de Fonteinkerk er weer iets moois van.

Door: Wim Oosterom, penningmeester CvKR

Rechtspersonen en financiën in de PGA: **hoe zit het precies?**

Het College van Kerkrentmeesters (CvKR) kreeg pas een vraag hoe het nu precies zit met rechtspersonen en de PGA. Penningmeester Wim Oosterom legt uit hoe dat sinds de fusie in 2010 in Amersfoort centraal is geregeld.

Wie of wat is eindverantwoordelijk binnen de PGA?

"De hele PGA is één rechtspersoon, het bestuur van die rechtspersoon is verantwoordelijk voor alles. De verantwoordelijkheid voor het financiële beheer ligt volgens de kerkorde bij het College van Kerkrentmeesters (CvKR). Arbeidscontracten en contracten met anderen ondertekenen de voorzitter en de secretaris van het CvKR; zij zijn gezamenlijk tekeningsbevoegdheid. Op dit moment ben ik zowel penningmeester als tijdelijk formeel secretaris. Daarom ondertekenen nu voorzitter Windeld van den Brink en ik samen de documenten."

Welke afspraken hebben we verder in Amersfoort gemaakt?

"We hebben voor de wijkkerken drie belangrijke regels afgesproken voor het financieel beheer. Alle inkomsten (baten) die met de wijk te maken hebben komen ten goede aan de wijk. Maar ook alle lasten die met de wijk te maken hebben komen ten laste van de wijk. Ook de zogenaamde centrale lasten berekenen we via een verdeelsleutel aan de wijk door.

Ten tweede zorgen we dat als er aan het eind van het jaar geld over is bij de wijk, dit positieve resultaat bij de eigen reserve

van de wijk blijft. Dit heet de wijkreserve. Komt de wijk tekort aan het eind van het jaar? Dan komt het tekort ten laste van deze wijkreserve.

Als laatste uitgangspunt zijn we solidair met elkaar als wijken onderling. Per jaar wordt 1% van het levend geld per wijk in de solidariteitsreserve gestort."

Hoe werken deze afspraken concreet?

"Alle baten behoren aan de wijk: alle toezeggingen en betalingen voor de vrijwillige bijdragen voor de wijk, de collecteopbrengsten van de kerkrentmeesters, alle verhuuropbrengsten, alle opbrengsten van de spaarrekening en eventuele beleggingen, ook deze winst gaat via een renteregeling naar de wijk.

Tenslotte komen ook erfenissen en legaten ten gunste van de wijk. Als een erflater de wijk expliciet noemt voor 100%, dan ontvangt de wijk dit bedrag. Indien de erflater de PGA noemt als ontvanger, dan houdt de wijk waarvan de erflater lid was 50%, en de algemene reserve van de PGA ook 50%.

Bij de lasten wordt alles doorberekend. Bijvoorbeeld de kosten voor de predikant van de wijk. Centrale lasten zoals

bijvoorbeeld de kosten van het kerkelijk bureau worden via een verdeelsleutel berekend en toegepast per wijk. Hierbij geldt dat grotere wijken een groter deel betalen dan de kleine wijken."

Is dit alleen in Amersfoort zo geregeld?

"Ik krijg best wel veel vragen vanuit het land hoe we het hier doen en waarom. Bij een ander, meer centraal model, moet wijkkerkenraad steeds aan een algemene kerkenraad of een college van kerkrentmeesters vragen of ze ergens in mogen investeren. Dat geeft bestuurlijke druk en het kan wijken uit hun kracht halen doordat ze altijd eerst moeten vragen.

Het systeem dat wij in Amersfoort hanteren legt het eigenaarschap zo dicht mogelijk bij de leden van de wijk. Bij het maken van kosten moet de wijk zelf goed nadenken: vinden we dit belangrijk en kunnen we dit betalen? Bovendien weten gemeenteleden dat wat ze bijdragen ook echt bij de eigen wijk terechtkomt. Dat maakt de communicatie tussen de wijkkerkenraad en leden veel duidelijker. De wijkkerkenraad legt uit waar ze het geld aan willen besteden en de leden zijn al dan niet bereid daarvoor te betalen.

Ik kan naar andere gemeenten in Nederland stellen dat we het in Amersfoort financieel relatief goed doen, juist omdat de wijken prima kunnen uitleggen wat voor activiteiten ze doen. Dat verhoogt de betrokkenheid van de leden."

Door: Michiel Borkent (De Hoeksteen)

Duurzaamheid hoort bij de Bijbel

Is 'groene exegese' de zoveelste modieuze invalshoek om de Bijbel bij moderne mensen te laten aansluiten? Volgens de schrijvers van *Hemels Groen* hoort duurzaamheid wezenlijk bij de Bijbel en de christelijke theologie.

Ruim twee jaar geleden was ik bij de presentatie van dit boek tijdens een symposium op de Vrije Universiteit Amsterdam, georganiseerd door het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. Sprekers als Marianne Thieme wekten mijn interesse. Die lezingen maakten dat ik het boek ging lezen. Omdat ik christen ben en graag veganistisch leef, ook vanuit duurzaamheid, was ik benieuwd naar deze invalshoek.

De christelijke theologie begint volgens de introductie met een achterstand in de klimaat-discussie. Historicus Lynn White legt in 1967 de oorzaak van de klimaat- en milieuproblematiek bij het christendom. Hij wijst op Genesis 1, waarin de mens als heerser boven of zelfs buiten de natuur staat. Ook in *De heilige natuur* van Karen Armstrong krijgt het westerse christendom ervan langs.

Het boek laat mij overtuigend zien dat er geen directe lijn loopt van Genesis 1 naar onze klimaatproblemen, door het verhaal te lezen in de cultuur waarin het geschreven is. Het

scheppingsverhaal vormt een contrast met de imperialistische en gewelddadige heersers van die tijd. God schept en ordent de wereld door zijn woord, zonder gewapende strijd. Het heersen staat in dienst van Gods orde, gekenmerkt door de rust van de Sabbat. God democratisert het heersen door de mens erbij te betrekken. Het is niet bedoeld als machtsvertoon en onderdrukking.

Het boek gaat verder langs thema's als landgebruik: het sabbatsjaar waarin de grond rust krijgt, en de wijngaard

van Nabot, waarin Achab is aangestoken door het koopmansvirus. De profeten klagen sociaal onrecht aan: wee degenen die zich huis na huis toe-eigenen (Jesaja 5:8).

In Psalm 104 is de mens duidelijk onderdeel van de schepping. De dieren hebben hun eigen relatie tot de schepper, iets wat mij als veganist ook aanspreekt. Via Job 38-41 lezen we hoe God zelf naar de natuur kijkt.

Vanaf hoofdstuk 7 belanden we in het Nieuwe Testament. Rijke mensen krijgen het zwaar als we Jezus' woorden over de mammon serieus nemen. Wie met Jezus de verleiding van de rijkdom weerstaat, is duurzamer bezig. Het boek verbindt de zuchtende schepping (Romeinen 8) op een hoopvolle manier aan klimaatverandering.

Bij 2 Petrus en Openbaring komt de vraag op: wordt de huidige aarde geleidelijk vernieuwd, of vergaat ze en komt er een nieuwe aarde voor in de plaats? Dat laatste is voor sommige christenen een reden om niet goed voor onze aarde te zorgen. Volgens dit boek: onterecht!

Wat niet wordt genoemd, maar er wel in had gemogen: Christus is het voorbeeld van hoe God wil dat een mens heerst over de schepping, op een dienende, liefdevolle manier. Daar kunnen Lynn White en Karen Armstrong volgens mij weinig tegenin brengen?

Ik heb genoten van dit boek omdat het zo diep op bijbelteksten ingaat en er dingen uithaalt die ik nog nooit eerder heb gezien. De gespreksvragen maken het geschikt voor een kring. Elk hoofdstuk is afzonderlijk goed leesbaar, ook bijvoorbeeld voor een preekvoorbereiding over duurzaamheid. Het boek laat mij overtuigend zien dat duurzaamheid bij de Bijbel hoort, als je deze in zijn eigen context leest.

Hemels Groen - Nieuw licht op duurzaamheid als bijbels thema door Matthijs de Jong en Cor Hoogerwerf, uitgegeven door NBG, is voor € 24,95 te koop bij de lokale boekhandel.

Weet wat je gelooft!

De serie leerdiensten over de Twaalf Artikelen in de Adventkerk is al een eind op weg. De tiende is op zondag 25 oktober, 18.30 uur met ds. Thejon Bos (Den Haag) over het artikel 'Opstanding van het leven'. Elke maand staat één van de twaalf artikelen van het geloof centraal in een leerdienst. Die twaalf zijn samen een belijdenis, een van de oudste en belangrijkste van de kerk in het Westen. Nog drie te gaan! Kom, leer en beleef het mee. Adventkerk, Ringweg Kruiskamp 74.

www.adventkerk.nl/weet-wat-je-gelooft

Bibliodrama in De Inham

Met bibliodrama verken je al spelend een bijbelverhaal. Je leeft je in in een bijbelse figuur en met elkaar speel je het verhaal. Bibliodrama geeft nieuwe inzichten in de tekst en in jezelf.

Er zijn twee parallelle groepen op dinsdag 27 oktober, 19 januari en 16 maart, 15.00 tot 17.30 uur en woensdag 21 oktober, 20 januari en 17 maart, 19.00 tot 21.30 uur. Locatie De Inham, Hamseweg 40, Hoogland. Begeleiding door Martin Snaterse. Kosten: vrijwillige bijdrage voor koffie, thee, drankje. Opgave: martin.snaterse@inham.net.

Denken aan de ander

Filosofie en mystiek bij Levinas - Renée van Riessen

Is het logisch om vanuit een 'ik' de wereld te overdenken, zoals Descartes deed? De belangrijkste dingen in ons leven gebeuren immers in relaties. Emmanuel Levinas (1906-1995) koos ervoor de ander in het centrum van zijn denken te plaatsen. Hoe ziet dat denken-aan-de-ander eruit? En waarom schrijft Levinas het woord 'ander' soms met een hoofdletter?

Renée van Riessen is filosoof en dichter. Ze promoveerde op Levinas en doceerde filosofie aan de Protestantse Theologische Universiteit. Ook was ze bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie in Leiden.

Dit is de eerste avond in een serie gesprekken 'op de Berg'. De tweede is op donderdag 3 december, Ad van Nieuwpoort: 'Buig niet'.

Bergkerk, Dr. A. Kuyperslaan 2, Amersfoort, dinsdag 3 november 2026, 20.00 uur. Tickets via QR-code.

Gesprek op de Berg

Swap Sint Amersfoort in de Adventkerk!

Heb je thuis cadeauwaardig speelgoed, spelletjes of mooie kinderboeken liggen waar niet meer mee gespeeld wordt? Geef het een tweede leven tijdens Swap Sint Amersfoort!

Op donderdag 5 en vrijdag 6 november organiseert de Adventkerk samen met de Speel-o-theek Eemland een duurzame speelgoedruilbeurs. Lever je mooie, schone en complete speelgoed en boeken in, ontvang waardepunten en zoek op vrijdagavond 6 november 'nieuw' speelgoed uit voor de feestdagen.

Informatie & spelregels: sites.google.com/view/swap-sint

Een onmogelijke vriendschap?

Jongerendienst

Georganiseerd door
de Hoeksteen en de Emmaüskerk
met muzikale medewerking van de
band van de St Joriskerk

Wees welkom

Zondag 11 oktober
19:00 uur
De Hoeksteen
Klaartje Donzepad 59

M25 - diaconaal project in Amersfoort

Het netwerk Jeugd en Kerk organiseert samen met Sociale Gasten, de Diaconaal Opbouwwerkers Jennie Harmelink en Gianni da Costa en alle kerken uit Amersfoort een diaconaal project. Vanuit Mattheüs 25 worden we opgeroepen om te zien naar onze stadsgenoten en dienstbaar te zijn. Juist daarin komt Jezus ons tegemoet. Meld je aan als jeugdleider en maak deze fantastische middag mee met jouw tieners! Fonteinkerk, Robert Kochstraat 4, zaterdag 7 november 13.00-18.30 uur. Aanmelden z.s.m. via jeugd@raadvankerkenamersfoort.nl. Meer informatie: jeugdenkerkamersfoort.nl.

Lezingen driehonderd jaar Synagoge Amersfoort

Donderdagavond 22 oktober 19.30 tot 22.30 uur organiseert Spiritueel Cultureel Centrum lezingen rond driehonderd jaar Synagoge in Amersfoort. De synagoge is een onmisbare pijler van het Joods leven in Amersfoort en uniek is dat deze synagoge vrijwel onafgebroken al drie eeuwen in gebruik is. De sprekers zijn Gerard Raven, historicus; Arjeh Kalmann, journalist en Jischak Elzas, die psycholoog was bij de Joodse GGZ. Moderator is Sonja de Leeuw, em. Hoogleraar Mediacultuur. In Kadecafé/Eemzaal, Eemplein 75, bijdrage € 5, opgave: secretariaatscc@gmail.com.

Bestel een bouwpakket van de sjoel

Via nigamersfoort.nl bestel je voor € 50 het bouwpakket van 675 steentjes, waarmee je eigenhandig de Amersfoortse Asjkenazische synagoge kan construeren voor in huis.

WEESERBIJCAFÉ 9 OKTOBER 20.00 UUR
HUIS VAN ZUID/FONTEINKERK ROBERT KOCHSTRAAT 2-4

CHANGE MAKERS IN DE VOEDSELKETEN

Idealen, werkwijze en de dilemma's
van Pieter Struyk als biologische akkerbouwer
en Dirk van Vreeswijk vanuit
de Coöperatie De Nieuwe Graanschuur

INLOOP VANAF 19.30 UUR VRIJWILLIGE BIJDRAGE GEWENST

AANMELDEN: VORMINGDOORONTMOETING@FONTEINKERK-AMERSFOORT.NL

VORMING DOOR ONTMOETING

Protestantse wijkgemeente
Fonteinkerk - Emmaüskerk

WEESERBIJCAFÉ 30 OKTOBER 20.00 UUR
HUIS VAN ZUID/FONTEINKERK ROBERT KOCHSTRAAT 2-4

OUDE EN NIEUWE SCHEIDS LIJNEN IN NEDERLAND

MET INLEIDING EN GESPREK VAN JONA DE JONG

INLOOP VANAF 19.30 UUR VRIJWILLIGE BIJDRAGE GEWENST

AANMELDEN: VORMINGDOORONTMOETING@FONTEINKERK-AMERSFOORT.NL

VORMING DOOR ONTMOETING

Protestantse wijkgemeente
Fonteinkerk - Emmaüskerk

Puur en ongezoet... zoveel soorten van verdriet...

Op zaterdag 31 oktober organiseert het Spiritueel Cultureel Centrum Amersfoort een bijzonder concert van Vocaal Ensemble Fílum. Meerstemmige muziek en gesproken poëzie ontmoeten elkaar in het licht van Allerzielen.

Het is een reis van donker naar licht, langs verdriet, herinnering en troost. Niet alleen het verlies van een dierbare brengt verdriet, maar ook van wat je dierbaar is in het leven: een gekoesterde droom, voorbij relaties of verlies van gezondheid. Tijdens het concert zijn er momenten waarin bezoekers uitgenodigd worden om hun eigen herinneringen vorm te geven. Aan het einde van deze troostvolle en muzikale reis is er gelegenheid om een kaarsje aan te steken.

Het Vocaal Ensemble FÍLUM, pianist Martin Lorijn en stemacteurs brengen muziek van o.a. Purcell en Tavener en gedichten van o.a. M. Vasalis en Lieke Marsman ten gehore. Enkele solisten van het Kampen Boys Choir leveren een bijzondere muzikale bijdrage. Zaterdag 31 oktober om 20.00 uur (inloop 19.30 uur). St. Franciscus Xaverius-kerk, 't Zand 29, Amersfoort. € 12 aan de deur. Vooraf via QR-code € 10. www.sccamersfoort.nl/programma

Geert Grote: film en nagesprek

Op donderdag 15 oktober is er een avond over Geert Grote, vader van de Moderne Devotie. Na het bekijken van de film 'In de voetsporen van Geert Grote' is er een nagesprek over deze middeleeuwse hervormer, zijn leven, spiritualiteit en nalatenschap en wat wij daar nu mee kunnen. De Hoeksteen, Klaartje Donzepad 59, 20.00-22.00 uur, opgeven is handig: gerardraven@proton.me.

'De tijd van Luther moet nog komen'

De Reformatie mag dan ruim vier eeuwen achter ons liggen, in zekere zin moet het werk van Luther nog beginnen. Dat betoogt dr. Willem Maarten Dekker (Adventkerk) tijdens een lezing in de Sint-Joriskerk op 28 oktober. 'De kerk van vandaag leeft in een wereld waarin christelijke vanzelfsprekendheden verdwijnen en het geloof vaak gereduceerd wordt tot individuele beleving van het moment. Wat betekent het om in deze tijd protestant te zijn? De Reformatie geeft daarover te denken én te zingen. Zingen uit dankbaarheid, denken vanuit de opdracht die de Reformatie ook is. Op deze avond gaan we het allebei doen. Luisteren naar en meezingen met de liederen van Luther.'

Na de lezing is er gelegenheid voor een plenaire gedachtewisseling, onder leiding van ds. Martin van Dam, predikant van de wijkgemeente Sint-Joriskerk. De bijeenkomst, woensdag 28 oktober van 20.00 tot 21.30 uur, is gratis toegankelijk, met een collecte. Muzikale medewerking verlenen het ensemble Sweelinck's Companion's en een dubbelkwartet onder leiding van Lydia Liefing. Organist is Wibren Jonkers.

**zaterdag
10.10.2026**

**KLASSIEKE EN HEDEN-
DAAGSE MUZIEK OVERAL
IN DE BINNENSTAD**

MEER DAN 60 GRATIS CONCERTEN!

BACHDAG AMERSFOORT

'Een gevoelige snaar...'

KLASSIEK OP 17 LOCATIES
SLOTCONCERT IN DE ST. JORISKERK - JAZZ IN DE OBSERVANT - PROGRAMMA VOOR KINDEREN
PLAY-INN MET TOP MUSICUS - JEUGDPROGRAMMA IN FLUOR - GROOTSER EN GEVARIEERDER!

WWW.BACHDAGAMERSFOORT.NL

FOTOEXPOSITIE KHRYSTYNA KOVTUN
HUIS VAN ZUID - ROBERT KOCHSTRAAT 2-4
13.09 - 22.11.2026
MA-ZA OP AFSpraak TEL: 033-4614995
ZONDAG 11.30-12.30 UUR

Tussen de steden

12 verhalen over het leven tussen verleden en heden

Een foto-expositie over Oekraïners
die door de oorlog hun steden
moesten verlaten en een nieuw leven
begonnen in Nederland.

Cartoon Johan

NATUURLIJK...
...is het als christen soms geoorloofd
iets minder duurzame keuzes te maken...

"Zit u goed opa? Ik zou de volgende keer
wel een regenjas aandoen als ik u was..!"

MUZIEK&ONTMOETING
ZONDAG 1 NOVEMBER 12.00 UUR
FONTEINKERK ROBERT KOCHSTRAAT 2-4, AMERSFOORT

BAROK ENSEMBLE

CON PIACERE

PSALMEN IN EUROPA

HET CONCERT begint om 12.00 uur, vanaf 11.30 uur bent u welkom.
Na het concert kunt u napraten met elkaar tijdens de lunch.
Om 14.00 uur wordt het programma afgesloten.

Voor info en vragen over Muziek&Ontmoeting: publiciteit@fonteinkeerk-amersfoort.nl

Door: Jennie Harmelink, diaconaal opbouwwerker PGA/PGHAN en
Roëlle de Bruin, communicatieadviseur PGA

Diaconale najaarscollecte 2026

| voor en door Amersfoorters en Hooglanders

Ieder najaar zamelt de diaconie van de Protestantse Gemeente Amersfoort geld in voor enkele Amersfoortse projecten die een concreet projectplan hebben ingediend. Dit jaar gaat de opbrengst naar maar liefst drie doelen: De Koffiebus, Stichting Appeltaartconcerten en retraiteprogramma's van stichting Straatpastoraat. De collecte wordt gehouden op zondag 11 oktober. Maar waarom zamelen we in het najaar geld in voor goede doelen, en hoe lang doen we dat al?

Wat is de diaconale najaarscollecte?

Al meer dan twintig (!) jaar organiseren we deze actie op de tweede zondag in oktober. De opbrengst gaat altijd naar Amersfoortse projecten en initiatieven, gekozen door het college van diakenen, op voordracht van de wijkdiaconieën. Zo verbinden we ons als kerken aan het diaconale werk in onze eigen stad en versterken we tegelijkertijd de onderlinge samenwerking. Ook het college van

diakenen van de Protestantse Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord steunt al een aantal jaar deze actie van harte.

Opbrengst vorig jaar

Vorig jaar hebben we samen in totaal € 28.790 opgehaald. We hebben daardoor de projecten Parents'houses Amersfoort en Fietsmaatjes Amersfoort kunnen steunen met een grote gift. We zijn erg dankbaar voor de gulle bijdragen van alle donateurs! Samen maken we onze stad een stukje mooier.

Doelen van dit jaar

Door de opbrengst van vorig jaar

hebben we dit jaar (weer) een ambitieus doel voor ogen. Er is gekozen om de opbrengst van de diaconale najaarscollecte aan drie verschillende projecten te koppelen. Hieronder stellen we de gekozen doelen van 2026 kort aan je voor.

De Koffiebus

De Koffiebus is een unieke ontmoetingsplek waar iedereen welkom is voor uitstekende koffie en oprechte aandacht. Bezoekers kunnen kiezen uit verschillende hapjes die belangeloos worden klaargemaakt door buurtgenoten. Of je nou binnen in de bus

zit of buiten aan één van de kleine tafeltjes, je hebt snel en makkelijk contact met elkaar waardoor oprechte ontmoeting onvermijdelijk is. Er is geen prijslijst, bezoekers doneren naar vermogen of wat het initiatief waard is. Maar deze geweldige, sociale, verbindende bus is toe aan vernieuwing. Volgens de begroting van dit project is nog € 15.000 nodig.

Appeltaartconcerten

Een Appeltaartconcert is een laagdrempelig en feestelijk concert van zestig minuten waarna appeltaart wordt uitgedeeld als symbool voor huiselijkheid. De stichting wil vier Appeltaartconcerten organiseren in de Van der Hoevenkliniek voor klinische forensische psychiatrie. Daar leren patiënten met een tbs-maatregel of een civielrechtelijke maatregel hoe ze op een verantwoordelijke manier kunnen leven. Het verblijf in deze kliniek betekent dat mensen lange tijd weg zijn van thuis en dierbaren. Die tijd kan

zeer eenzaam zijn. De terugkeer naar de samenleving betekent opnieuw moeten beginnen en soms leren leven met een stigma. Een concert is dan een prettige afleiding en de appeltaart maakt het dan extra feestelijk. Om de Appeltaartconcerten te organiseren heeft de stichting een aanvraag gedaan voor € 5.000.

Straatpastoraat

Stichting Straatpastoraat Amersfoort wil de komende jaren kloosterretraites organiseren met groepjes mensen van de straat. Een retraite geeft een unieke kans voor intensievere verbinding en verdieping. De straatpastor biedt hiermee gelegenheid om even weg te zijn uit de hectiek van het dagelijks (over)leven. In het ritme van het klooster ervaren de mensen de stilte en rust. Het is een mogelijkheid voor bezinning voor de mensen die werken aan een volgende stap in hun leven naar een thuis. We hopen met de collecte € 10.000 op te halen om deze ruimte voor levensvragen drie jaar te ondersteunen.

Doe ook mee

Giften zijn van harte welkom! Maak een gift over via de QR-code. Direct overmaken kan via NL85 RABO 0143 2271 73 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Amersfoort (o.v.v. DNC 2026). Of geef tijdens de collecte in de kerkdienst op zondag 11 oktober.

De diaconie van de Protestantse Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord beveelt de diaconale najaarscollecte 2026 van harte aan!

Groene Kerkendag

Vertraag, verwonder, vier!

Op 7 november van 10.00 tot 16.00 uur is de landelijke GroeneKerken-dag in Kerkelijk Centrum de Regenboog in Harderwijk. Een inspirerende ontmoetingsdag voor iedereen die samen met zijn of haar kerk groene stappen wil zetten. Of je nu net begint of al langer onderweg bent, deze dag biedt nieuwe ideeën, praktische handvatten en waardevolle uitwisseling.

Met bevlogen gastsprekers en een gevarieerd aanbod aan workshops ontdek je hoe geloof en zorg voor de schepping concreet vorm krijgen in het dagelijks kerk-zijn. Laat je bemoedigen door verhalen uit andere kerken, ervaar hoe kleine stappen grote impact kunnen hebben en ga in gesprek met gelijkgestemden.

Kom opladen, delen én samen vieren dat de beweging van GroeneKerken dit jaar vijftien jaar bestaat!

Kosten € 35 inclusief koffie/thee, vegetarische & vegan lunch en borrel na afloop. Tickets via groenekerken.nl/groenekerken-dag-2026

COLUMN

Door: Jan van den Brink (Adventkerk)

Verbonden met de natuur

Deze zomer heb ik een bomenborrel georganiseerd in een natuurgebied in Engeland. Samen met twee medestudenten, met wie we tien weken lang bij All Nations Christian College samen hadden opgetrokken als voorbereiding voor we op missie gaan, ben ik gaan borrelen op ons afscheid. Een avond lang zaten we in een vogelkijkhut met allerlei vogels, libellen en een hert voor ons en dronken we lokaal bier.

Als gezin hadden we ook regelmatig door het natuurgebied langs de Lee Valley gelopen. Zelf maakte ik een wandeling door het natuurgebied of pakte ik 's avonds nog even de fiets om in de vogelkijkhut te kijken. De rivier met de natuur was voor ons als gezin en voor mij persoonlijk belangrijk geworden. Een plek om op te ademen en om te recreëren. We voelden ons verbonden met deze natuurlijke leefomgeving: we dragen het in ons hart.

In deze tijd heb ik me ook verdiept hoe onze beleving van de natuur en God elkaar kunnen raken voor pelgrims. Hierin heb ik twee verrassende ontdekkingen gedaan over hoe we ons verbonden weten met de natuur. Ten eerste is er de reflectie van UNESCO Werelderfgoed over het belang van cultuurlandschap. Landschappen vormen, zo schrijven ze, het resultaat van natuur en cultuur: een samenspel van mensen en natuur. Ze weerspiegelen hiermee een lange en diepe verbondenheid tussen mensen en hun natuurlijke leefomgeving: ze maken deel uit van onze collectieve identiteit. Wij zijn letterlijk gegrond in onze natuurlijke leefomgeving.

Ten tweede vormt de schepping een mysterie en een stille, robuuste getuige van wie God is. De schepping openbaart ons wie God is in zijn verborgenheid en grootsheid. De schepping lijdt met ons mensen mee aan de schijnbare zinloosheid van ons bestaan. Samen met ons verlangt de schepping ook naar herstel. Het is troostvol te weten dat het Gods missie is om de schepping te vernieuwen.

Deze aarde en de plekken waar we wonen gaan ons aan het hart. Verbonden aan en geworteld in onze leefomgeving mogen we vrolijk en met vaart samenwerken, bijvoorbeeld met mensen van een natuurorganisatie. Of via lokale initiatieven om in de natuur te zijn, te werken om de natuur te versterken. Of wandel of fiets een ronde of om de natuur te zien en te ervaren. Of organiseer een bomenborrel :)

Jan van den Brink bereidt zich samen met zijn vrouw Jantien en hun twee kinderen voor op een uitzending naar Spanje, om te werken onder pelgrims langs de Camino. Informatie: www.adventkerk.nl/familievandenbrink

	11 oktober 2026	18 oktober 2026 Michazondag	25 oktober 2026	1 november 2026	4 november 2024 Dankdag
Stadsdominee Amersfoortse Zwaan			Zaterdag 24 oktober 16.00 uur Ds. Marleen Kool en C.W. van Vliet		
Adventkerk	10.00 uur Dr. Willem Maarten Dekker Heilig Avondmaal 18.30 uur Dr. Willem Maarten Dekker Heilig Avondmaal	10.00 uur Ds. B. de Leede (Amersfoort) 18.30 uur Ds. G. Labooy (Leusden)	10.00 uur Dr. Willem Maarten Dekker 18.30 uur Ds. Th. Bos (Den Haag) Leerdienst 10	10.00 uur Ds. Martin van Dam (Amersfoort) 18.30 uur Ds. B. de Leede (Amersfoort) Psalmenvesper	19.30 uur Dr. Willem Maarten Dekker
Bergkerk	9.00 uur Schrift en Tafel 10.30 uur Schrift en Gebed Ds. E. van der Wal (Zeist)	9.00 uur geen dienst 10.30 uur Schrift en Gebed Ds. S. de Vries (Maarsse)	9.00 uur geen dienst 10.30 uur Schrift en Tafel Ds. H. de Roest (Amersfoort)	9.00 uur geen dienst 10.30 uur Schrift en Tafel Ds. R. Rosmolen (Hoogland)	
Het Brandpunt	10.00 uur Taizéviering	10.00 uur Pw. Bernadette van Dijk	10.00 uur Erik Idema	10.00 uur Ds. Jos van Oord	Maandag 2 november 20.00 uur Viering Allerzielen
De Bron	10.00 uur Ds. Rein van der Zwan	10.00 uur Ds. Rein van der Zwan	10.00 uur Ds. L. Schoonderbeek	10.00 uur Ds. M. de Goei	
De Brug	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt	10.00 uur Ds. P. Schormans	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt Heilig Avondmaal	19.30 uur Ds. Jaap van der Windt
Emmaüskerk	10.00 uur Ds. M. van der Wal Dienst van Schrift en Tafel	10.00 uur Ds. C. Wessel	10.00 uur Ds. T. Woltinge	10.00 uur Ds. H. Jansen	
Fonteinkerk	10.00 uur Ds. Anna Walsma	10.00 uur Ds. R. Doesburg	10.00 uur Ds. W. Verschoor	10.00 uur Ds. Anna Walsma	
De Hoeksteen	10.00 uur Ds. I. Smedema 17.00 uur Ds. Rein van der Zwan Vesper 19.00 uur RvK-jongeredienst zie blz. 31	10.00 uur Ds. G. Gunnink	10.00 uur Ds. A. Liebich	10.00 uur Ds. Lydia Kansen	
De Inham	10.00 uur Ds. Martin Snaterse	10.00 uur Ds. Martin Snaterse	10.00 uur Ds. H. Weimar	10.00 uur Ds. Martin Snaterse	
Johanneskerk	10.00 uur Ds. Hannah Westerink	10.30 uur Ruimteviering Ds. Hannah Westerink	10.00 uur Ds. Hannah Westerink	10.00 uur Ds. G. Ubels	
Nieuwe Kerk	10.00 uur Ds. Gerard Kansen Heilig Avondmaal	10.00 uur Ds. Gerard Kansen	10.00 uur Ds. H. Brandsen	10.00 uur Ds. Gerard Kansen	
St. Joriskerk	9.30 uur Ds. W.P. Vermeulen (Utrecht) 18.00 uur Ds. Martin van Dam	9.30 uur Ds. Martin van Dam 18.00 uur Ds. G.D. Kamphuis (Barneveld)	9.30 uur Dr. J.B. ten Hove (Nijkerk) 18.00 uur Ds. B. Visser (Nunspeet)	9.30 uur Ds. M. van Heijningen (Alblasserdam) 18.00 uur Ds. M.C. Stehouwer (Scherpenzeel)	15.00 uur Ds. Martin van Dam Dienst met kinderen 19.30 uur Ds. Martin van Dam
Veenkerk	10.00 uur Ds. J.J. van Oord	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg	10.00 uur Tienerdienst	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg Tafelviering	
Nijenstede	10.00 uur Frank Werkman	10.00 uur Willem Bannink	10.00 uur Drs. Jeroen Vellekoop	10.00 uur Wubbo Scholte	

OPROEP

Door: Harm Dane, voorzitter
beheercommissie Sint-Joriskerk

Inzet gevraagd voor gasturije Sint-Joriskerk

Stel je voor dat er geen vrijwilligers waren in de kerk op Open Monumentendag. Geen vrijwilligers om de 3300 (ja, 3300!) bezoekers welkom te heten, hen te attenderen op het muziekprogramma voor die dag, koffie voor hen te zetten, een stuk appeltaart te snijden. Wat zou het kil en anoniem geweest zijn in de Sint-Joriskerk.

Nu voelde je dat de mensen die belangstelling toonden voor het gebouw zich er welkom wisten. Dat ze vriendelijk te woord werden gestaan als ze iets vroegen over de geschiedenis ervan of een mooi detail dat hen opviel.

Open Monumentendag is in september, het zomerseizoen loopt dan al bijna ten einde. Van half april tot eind oktober was de kerk weer open voor toeristen en passanten. Alle dagen heten de vrijwilligers ze welkom, en maken zij hen wegwijs in het oudste rijksmonument van de stad. Maar ook buiten de zomeropenstelling van de kerk zijn er vrijwilligers nodig. Tijdens concerten, evenementen, bruiloften, symposia.

Dankzij de verhuur en de inzet van veel vrijwilligers lukt het de Protestantse Gemeente Amersfoort om, als eigenaar van het gebouw, het onderhoud te bekostigen en de kerk een trefpunt te laten zijn van maatschappelijke, culturele en levensbeschouwelijke activiteiten in de stad Amersfoort. Echt een hart van de stad.

Wie doet er mee dat kloppend hart in stand te houden?! Zoek je een gezellige groep vrijwilligers en vind je het leuk in een bruisende culturele omgeving je steentje bij te dragen? Kom kennis-maken, proef de sfeer en draai een paar keer mee. Uiteraard geniet je gratis van alle concerten en evenementen die op de rol staan voor komend winterseizoen. En je bent erbij als de *Kerkrentmeesters van de Sint-Joriskerk*, het monumentale schilderij van Stellingwerf, na een grondige restauratie terugkomt in de kerk. Mis het niet! Opgeven kan via de QR-code of mail beheerder@joriskerkamersfoort.nl

COLOFON

Vierklank is het kerkmagazine van de Protestantse Gemeente Hoogland – Amersfoort Noord (PGHAN) en de Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA).

Redactie

Annemarie Stoffer-Brink (hoofd- en eindredacteur),
Mariëtte Christophe, Henk Dikker Hupkes, Riemke Leusink,
Eveline Moolenaars, Peter Siebe en Tineke van der Zwaag.

Contact

vierklank@pkn-amersfoort.nl
www.pkn-amersfoort.nl/vierklank

Kerkelijk Bureau PGA en PGHAN

Groenmarkt 19, 3811 CP Amersfoort
(033) 461 04 41, voor PGA: info@pkn-amersfoort.nl
Voor PGHAN: kerkelijkbureau@pkn-amersfoortnoord.nl
Open: dinsdag en woensdag 09.00 - 12.00 uur
Scriba PGA: Ineke van Oosten, scriba@pkn-amersfoort.nl
Scriba PGHAN: Johan Hamminga,
secretariscvk@pkn-amersfoortnoord.nl

Communicatieadviseur PGA

Roëlle de Bruin-Boonstra
communicatie@pkn-amersfoort.nl

Diaconaal opbouwwerker

Jennie Harmelink
Groenmarkt 18, 3811 CP Amersfoort
Bereikbaar van maandag t/m donderdag op
Tel: (06) 40 30 73 82
jennieharmelink@pkn-amersfoort.nl /
jennieharmelink@pgghan.nl

Vertrouwenspersonen

Ineke Ruiter: (033) 433 04 74
Wiena Bakker: (06) 18 99 82 85
Peter Gooijer: (06) 51 66 67 11

Wijzigingen

Adreswijzigingen graag doorgeven via
vierklank@pkn-amersfoort.nl. Hier kunt u
zich ook aanmelden voor de digitale editie
van Vierklank.

Vierklank

Vierklank kan niet bestaan zonder uw steun.
Uw gift is van harte welkom.

Rekeningnummer

NL20 INGB 0003 4205 59 t.n.v.
Protestants Kerkblad Vierklank.

Vormgeving & opmaak

Ivar van Loen, www.ivarontwerpt.nl

Druk

Drukkerij Torendruk, Nijkerk

Verdere gegevens vindt u op de wijkpagina's of op
www.pkn-amersfoort.nl en lopendvuur.net.
Vierklank is gedrukt op FSC-papier.

Avondlied

Hoe hoog is de hemel, Ene, hoe dichtbij,
Hoe omvangrijk Uw weten, over jou, mens en mij,
Hoe sterk is Uw arm die ons leidt en behoedt,
Hoe diep is Uw denken: stil troostende gloed!

Hoe groot is Uw liefde voor mij, kleine mens,
Hoe hoog troont U, Vader, ver boven mijn grens,
Zo vast staat Uw trouw aan ons allen gegeven,
Met hoeveel liefde heeft U mij geweven!

De bomen neigen hun kronen naar U
En bloemen betuigen hun vreugde nu,
Vogels en vissen zingen de lof van Uw Naam,
Dieren en mensen roemen Uw faam!

Zo blijft het lied klinken dagen en nachten,
Het loflied aan U, die wij juichend verwachten,
Draag ons dan verder in Uw zorgende hoede:
Bewaar ons voor vallen, voor haat en voor woede.